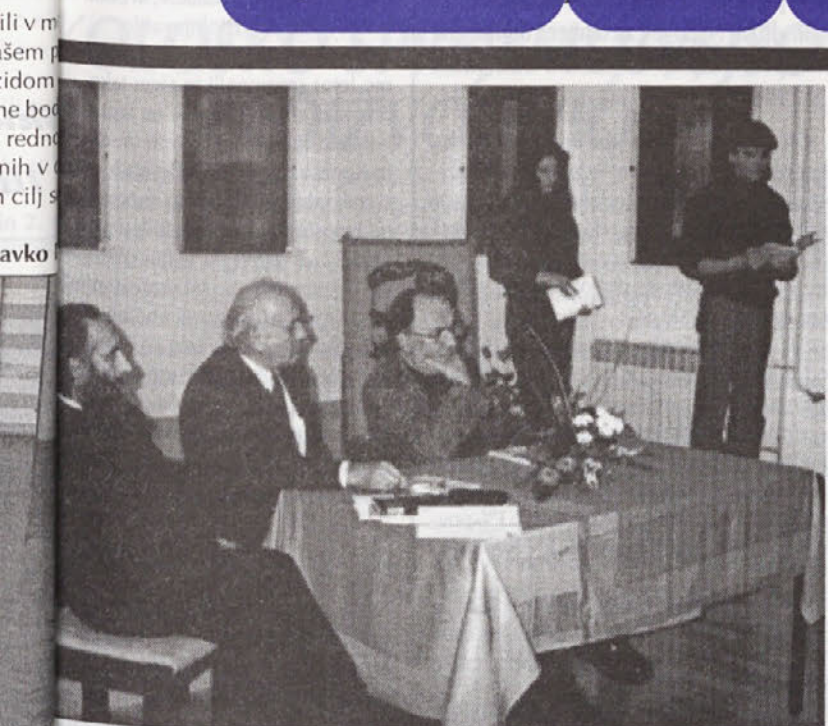
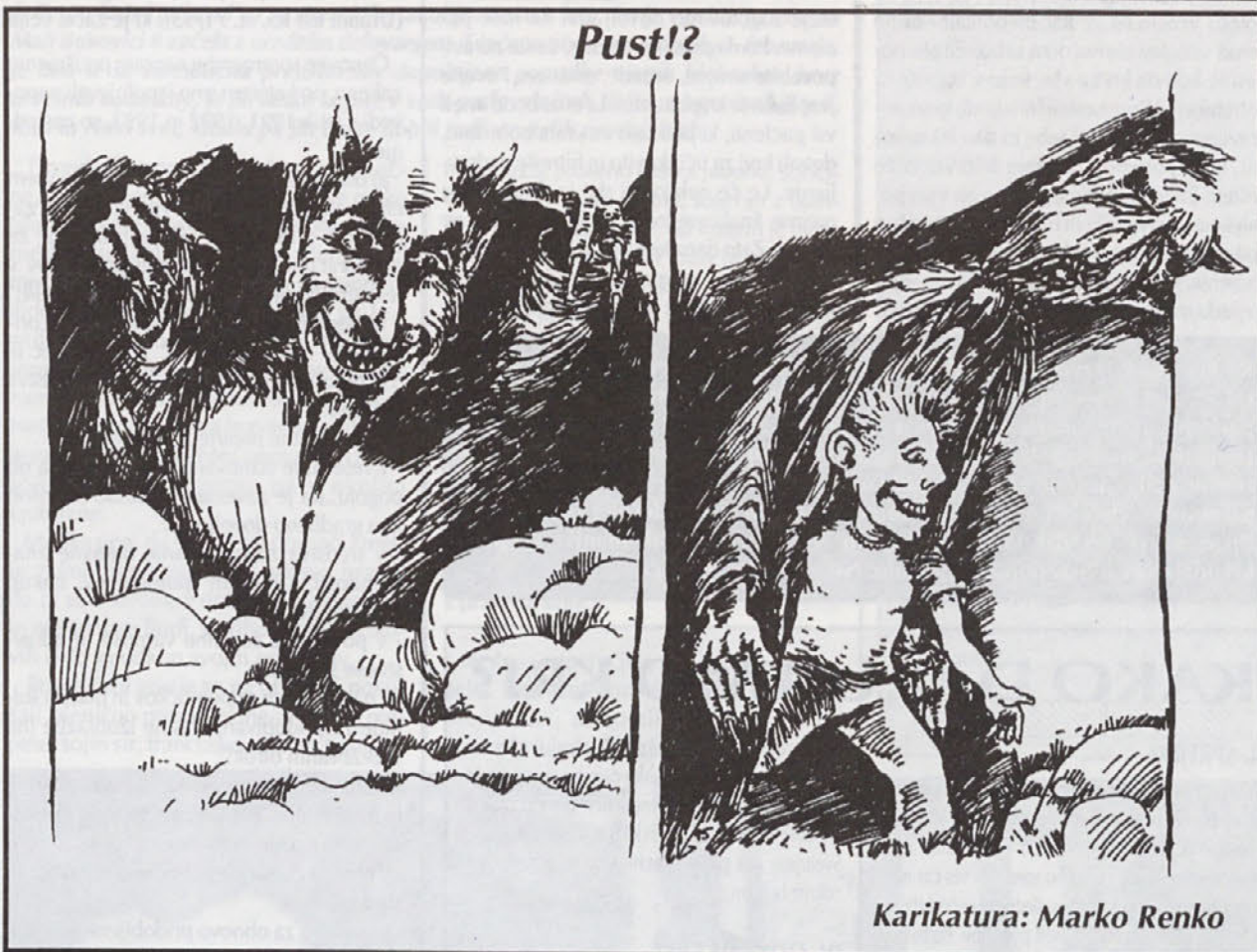

SNEŽNIK

LADE PESMI DRAGOTINA KETTEJA V BOSANSKEM JEZIKU

ko-hercegovski pesnik in dramatik Ismet Bekrić je kmalu po prihodu v Ilirsko Bistrico, kjer z družino od februarja 1993, začel prevajati pesmi Dragotina Ketteja. Prvi rezultat nepričakovane pesniške dvojezične zbirke Kettejevih mladih pesmi z naslovom "Čuj sanje mi" - je hkrati pomenil eno izmed odmevnih prireditev v okviru XVIII. meseca kulture na Ilirskobistriškem. 17. februarja so na vitvi nove knjige sodelovali: pesnik in prevajalec Josip Osti, Ismet Bekrić, slovenist dr. Juraj Martinović in več knjig o Ketteju ter recitatorja Tadeja Fatur in Siniša Posarić. (Več na strani 8)

Karikatura: Marko Renko

KAKO DO KANDIDATOV ZA NAJPOMEMBNEJŠE FUNKCIJE V SVETU IN OBČINSKI UPRAVI?

občinski svetniki bolj trudijo za posamezne stole kot za dobro tistih, ki so položaje izvolili, je pokazala tudi druga seja občinskega sveta v četrtek, 2. arja. Dolgovezne razprave, tudi po predhodnem usklajevanju interesov s župana Stanislava Prosenca, ki si je z nosilci strankarskih in obeh samostojnih ikrat prizadeval za morebitni sporazum, niso dale željenega rezultata - do litve pomembnejših funkcij (tajnik, načelnik za gospodarstvo in načelnik užbene dejavnosti) v svetu in občinski upravi ni prišlo, tako da se vse skupaj naprav začelja od začetka.

svetniki Socialdemokratske stran- venije niso hoteli odstopiti od tega, morali predloge za funkcije v ob- em svetu obravnavati v paketu. Za- hoteli mesti tajnika sveta in načel- za gospodarstvo, s kandidatu- Barbe (SLS) za predsednika ob- ga sveta pa se niso strinjali. Slišati o mnenja, da so, če teh mest ne o, rezultati volitev brezpredmetni. n je predlagal, da po upokojitvi se- ga tajnika Franca Gombača njego- esto prevzame član SDSS. Po pre- so se svetniki odločili, da bodo taj- asovali za sprejem začasnega po- ika in poimenski sestavi članov od- z. Sklada stavbnih zemljišč, pred- ka sveta in podžupanov z usklaje- ga sestanka 23. januarja in z dopol- mi, ki so jih sprejeli na drugi seja razdelitve funkcij članov v odborih činski upravi. Od 21 prisotnih svet- jih je 10 glasovalo proti - ker bi ga li sprejeti z dvotretjinsko večino ni prejet, zato so nov krog usklajevanj ali nosilcu liste SDSS Vladimirju Če-

ligoju. Razhajanje mnenj in strankarskih interesov je prišlo do izraza že ob spreje- manju dnevnega reda, saj se svetniki niso mogli dogovoriti o naložbi za tretjo fazo gradnje OŠ A. Žnideršiča (gradivo zanjo so dobili šele na mizo), sprejeli pa so sklep o nakupu zemljišča za razširitev ilirskobistriškega pokopališča in sklep o razpisu programa CRPOV za letošnje leto. Zanimali so se tudi za občinsko pre- moženje in stanje občinskih financ v po- vezavi z investicijami.

Na tretji seja (18. februarja) so se stvari le premaknile in svetniki so sprejeli za- časni poslovnik, toda iz njega so črtali 6. točko o volitvah in imenovanju funk- cionarjev in odborov sveta. Končni pred- log bodo oblikovali po spremenjenem predlogu o lokalni samoupravi, ki bo natančno določili pristojnosti župana, občinskega sveta in njegovega predsed- nika. Potrdili so predlagane člane statu- tarnega odbora, ki bo v enem mesecu pripravil osnutek občinskega statuta (sprejeti bi ga morali do 23. marca). Do

takrat bodo seja sklicevali in vodili pred- stavniki list in strank.

Velik del sobotnega zasedanja so svet- niki posvetili naložbam, ki se financirajo iz občinskega proračuna in se že izvajajo oziroma so v načrtu za leto 1995. Skoraj vsi so ugotavljali, da so poročila občins- kih strokovnih služb pomanjkljiva in da bo denarja za investicije v komunalno infrastrukturo ter objekte družbenih de- javnosti premalo in da bodo morali v svo- jem mandatnem obdobju doseči dogo- vor o prednostnem vrstnem redu. Osnov- ni šoli A. Žnideršiča so za gradnjo po- vezovalnega trakta iz občinskega pro- računa namenili 70 milijonov tolarjev, vendar ta denar ne bo šel za ureditev okolice, premajhnih garderob in nekate- rih prostorov v športni dvorani.

Kar nekaj svetnikov se je dotaknilo pro- blema stečajnih postopkov Toka (vleče se že šest let) in Grafike. Občina Ilirska Bistrica, eden izmed Tokovih upnikov, bi morala iz stečajne mase dobiti 1 mili- jon DEM za sanacijo odlagališča Globovnik. Svetniki so izrekli veliko pri- pomb na poslovanje Splošne banke Ko- per kot glavnega upnika v stečajnem po- stopku obeh podjetij, zato so pooblastili župana, ki bo oblikoval skupino izveden- cev, da bi z njihovo pomočjo raziskali vzroke za nikoli končan stečajni postop- ek Toka in morebitno ohranitev pro- izvodnje v Grafiki.

ODPRTO PISMO RAZOČARANEGA SVETNIKA

Dogajanje, ki smo mu bili priča na drugi seja sveta občine Ilirska Bistrica po objavljenih informacijah verjetno ni bilo neka redka posebnost v na no- vo "lokalno samoupravo" razdeljeni Sloveniji. Kot neodvisnega poslanca z liste neodvisnih občanov krajevnih skupnosti pa me je dogajanje tako razburilo in hkrati razočaralo, da sem skoraj prisiljen po tej poti seznaniti volivce z dogajanjem in razmišljanji.

Strankarske predvolilne obljube so bile v naši občini skoraj identične med seboj in rezultati volitev so ne- sporni odraz volje volivcev, željnih sprememb in napredka v občini. Žal se je že na prvi seja pokazalo, da so skupni cilji podrejeni strankarskim ali celo osebnim interesom, z drugimi besedami, da so več vredni "stolčki" kot skupni interes. Tudi usklajevanje nosilcev list, katerega rezultat se je še pred drugo seja sveta zdel prava rešitev, je na tej seja padel v vodo po zaslugi nekaterih, ki so javno negirali dogovor in drugih, ki so to storili s figo v žepu. Imen strank namerno ne navajam, čeprav naj bi bilo to pismo predvsem njim v razmislek. Verjetno bo tudi njih kak volivec vprašal, kaj delamo v svetu, kot je mene vprašalo že veliko ljudi, za katere sem prepri- čan, da niso volili zame, niti za našo listo.

Nikomur ne bi želel vsiljevati svoje miselnosti, vendar moram reči, da sem si ob kandidiranju zelo želel priti v svet občine, prepričan, da bom la- hko s svojim znanjem in razgledano- stjo popolnoma neodvisno sodeloval pri vseh odločitvah bistvenih za pre- bivalce in njihovo okolje. Kar se tiče vodenja občine oz. izvršilnih funkcij, sem vedno verjel in zaupal le v stro- kovnost, ne v strankarske barve in moči. Bil sem in bom ostal odločen

nasprotnik "strankarskih volitev" na lokalni ravni, ker so interesi vsekakor čisto nasprotujoči temu, kar prinašajo medstrankarski spori in raznorazne koalicije.

Namerno ne želim takšnega stanja mešati z zakonsko neurejenostjo tega področja, saj vse kaže, da zakonoda- jalcu nefunkcioniranje svetov v veli- ko občinah in grožnje z odstopi žu- panov kar odgovarja, da v senci tega lahko sprejema druge, še kako po- membne zakone, pripravlja še bolj centralistični proračun itd. Zakaj bi krivili druge, če je takšno stanje za tiste občinske svete, ki imajo jasno sliko, kaj bi želeli in kako bi to do- segli, celo olajševalne okoliščine za dosego svojih ciljev. In ti nas bodo prehiteli! Za koliko časa? Za koliko denarja? Za koliko razvoja?

Če bi kdo želel dokazati, da se gre igre, ki se dogajajo v našem občins- kem svetu (pa tudi v drugih), v imenu 7000 volivcev, ali vsaj tistih, ki so vo- lili zanj, mu bom rad prisluhnul, a ver- jel nikoli. Zato volivci, povejte izvo- ljenim svetnikom zakaj ste jih volili in kaj želite od njih. Še je čas!

Jaz svojim volivcem lahko zagoto- vim, da sem sicer razočaran, nikakor pa ne obupan. Na sejah se rad ogla- šam in se še bom, prav tako pa rad prisluhnem drugim. Ko bomo vsi ta- kšni, z zavestjo, da smo samo enaki med enakimi, ne glede na barvo, fun- kcijo in stolček, nam bo cilj, ki je kri- stalno jase, s skupnim znanjem in skupno močjo, lažje dosegljiv.

In mogoče nas bodo volivci na naslednjih volitvah spet volili.

Kdo ve?

Vojko Mihelj
svetnik Liste neodvisnih občanov
krajavnih skupnosti v svetu
Občine Ilirska Bistrica

KRVODAJALSTVO

ČLOVEK - ČLOVEKU

Kri za življenje • Kri darujmo danes • Morda jo bomo že jutri potrebovali tudi sami • Naša kri rešuje življenja • Samo kri nadomesti kri

Taki in podobni stavki nas spremljajo že dolgo. Včasih so že kar preobčutljivi in ne vemo več, kaj skrivajo za sabo. Pa ste pomislili, kdo da kri za vse, ki jo v bolnišnici potrebujejo? Brez nesebičnih ljudi, ki so pripravljeni darovati del sebe in dati kri nekemu, ki jo potrebuje, bi nam bilo vzeto že nešteto življenj, onemogočeno ali vsaj podaljšano zdravljenje in bi lahko le nemočno opazovali ugašanje včasih komaj začete življenja. Danes pa, ko se časi zaostrojujejo, ko pada standard in raste število brezposel-

nih, pada tudi število krvodajalcev. Vedno težje zagotovimo dovolj krvi za naše paciente. Pomagajte jim! Pridite, če ste zdravi, povabite svojce, sosede, znance. Povejte jim, kako je kri potrebna. Le tako bodo imeli vsi pacienti, ki potrkajo na vrata bolnišnic, dovolj krvi za učinkovito in hitrejšo ozdravljenje. Le če nekdo kri da, jo drugi lahko prejme. Enakovrednega nadomestila svet ne pozna. *Zato darujte svojo kri sosedu, prijatelju, znancu, nekemu, ki jo potrebuje in pridite na odvzem ali Vi ali Vaši bližnji!*

Redna zimska krvodajalska akcija bo v Ilirski Bistrici v sredo, 1. marca 1995, od 7⁰⁰ do 13⁰⁰ ure v prostorih vojaške ambulante na Rozmanovi ulici (vhod s parkirnega prostora zadaj). Poletna akcija bo 9. avgusta v OŠ D. Kette. Vmesni termini so na razpolago za organiziranje manjših skupin krvodajalcev za transfuzijsko postajo v Izoli. V kolikor se iz različnih vzrokov teh terminov ne morete udeležiti, pokličite Območno organizacijo Rdečega križa Ilirska Bistrica, tel. 067/81-175 - z veseljem bomo organizirali manjše skupine krvodajalcev in vas popeljali v Izolo. Ne oklevajte. Pokličite!

KAKO DARUJEMO KRI?

I. SPREJEM

Vsakega novega krvodajalca ob prihodu na odvzem krvi zdravstveni delavci najprej povprašajo po osebnih podatkih, ki jih vnesejo v računalnik in na karton krvodajalca - ta ga bo spremljal ves čas med postopkom dajanja krvi. Pri naslednjem prihodu bodo samo še hitro preverili točnost podatkov. Podatke o krvodajalcu, ki jih dobijo pri sprejemu, potrebujejo za organizacijo krvodajalskih akcij in za neposredno klicanje krvodajalcev.

II. LABORATORIJ

Naslednja postaja na poti dajanja krvi je laboratorij. Iz kapljice krvi, ki jo dobijo iz prsta krvodajalca, določijo krvno skupino in količino krvnega barvila (hemoglobina). Količina hemoglobina je pomemben podatek za zdravnika, ki odloča o tem, ali se sme krvodajalcu odvzeti kri ali ne. Kri lahko dajejo le krvodajalci, ki imajo zadostno rezervno kri oziroma hemoglobina.

III. PREGLED PRI ZDRAVNIKU

Krvodajalcu izmerijo krvni pritisk, poslušajo delovanje srca in ga povprašajo po zdravju. **Kri lahko daruje samo zdrav človek.** Zdravnik povpraša tudi po boleznih, ki jih je krvodajalec prebolel. Nekatere bolezni, kot na primer zlatenica, sifilis, malarija in aids, se lahko prenašajo tudi s krvjo. Najbolj varno je, da od ljudi, ki so bili s takimi boleznimi okuženi, ali so bili izpostavljeni možnosti okužbe, krvi ne odvajamo, dokler zagotovo ne vedo, da ni nobene nevarnosti za prenos okužbe z njegovo krvjo. Na podlagi pregleda

in podatkov, ki jih dobijo iz laboratorija, zdravnik svetuje, ali krvodajalec lahko daje kri ali ne. Če je odločitev negativna, krvodajalcu povejo, zakaj trenutno ne more dati krvi in kdaj se lahko spet oglasi. Svetujejo mu glede ugotavljanja in zdravljenja odkrite bolezni.

IV. ODVZEM KRV

V sobi za odvzem krvi krvodajalec leže na posteljo. Čaka ga medicinska sestra s sterilnim kompletom za odvzem krvi, ki ga bo uporabila le zanj. Sestra očisti mesto odvzema krvi in uvede iglo v žilo. Krvodajalec s stiskanjem pesti pospešuje tok krvi, ki teče po cevki in počasi polni vrečko, v kateri je že pripravljena tekočina proti strjevanju krvi. Ko je vrečka polna, sestra cevko zaveže in jo pazljivo odreže. Nato odvzame še tri epruvete vzorcev krvi. Dve epruveti gresta v laboratorij, kjer določijo krvno skupino in ugotovijo morebitno prisotnost sledi povzročiteljev aidsa, hepatitisa in sifilisa. Tretji vzorec ostane pri vrečki krvi in služi za t. i. navkrižni preizkus med krvjo sprejemnika in dajalca neposredno pred transfuzijo. Odvzem krvi ponavadi poteka brez problemov. Včasih pa se zgodi, da krvodajalec pred, med ali po odvzemu obide slabost, strokovno rečeno, da doživi kolaps. Vzroki za to so ponavadi psihične narave: prevelika napetost, strah pred neznanim, strah pred bolečino, pred pogledom na kri in podobno. To se pogosto dogaja pri novih krvodajalcih, ki s potekom odvzema še niso seznanjeni. Krvodajalcem, ki doživijo kolaps, nudijo vso potrebno pomoč. Gre za prehodni pojav, ki hitro mine in ne pušča posledic.

Krvodajalec lahko postaneš, če si: dobrega zdravja, star od 18 do 65 let (mlajši z dovoljenjem staršev), tehtas 50 kilogramov ali več, zadnje 3 mesece nisi imel večje operacije, v zadnjih 6 mesecih nisi dobil transfuzije, če si moški in vsaj 3 mesece, če si ženska pa vsaj 4 mesece nisi daroval(a) krvi, če nisi noseča in če vsaj 12 do 24 ur nisi jemal določena zdravila (o tem se posvetuj z zdravnikom). Kri ne morejo dati ljudje, ki so kdajkoli imeli: bolezni srca, maligne bolezni, aids, sladkorno bolezen, ki jo uravnavajo z inzulinom, revmatoidni artritis in psorazio.

DAVČNE NAPOVEDI

DOHODNINA 1994

Spet je pred nami čas, ko moramo tudi na davčnem področju izpolniti svoje obveznosti za preteklo leto. To pa pomeni pravočasno izpolniti in vložiti Napoved za odmero dohodnine za leto 1994. Izpolnjevanje te napovedi bomo izvršili po novo sprejetem Zakonu o dohodnini (Uradni list RS, št. 71/93), ki je začel veljati 1. 1. 1994.

Osnovne spremembe napram prejšnjemu zakonu, po katerem smo izpolnjevali napovedi v letih 1991, 1992 in 1993, so naslednje:

- a) osnova za dohodnino se zmanjša vsem enako in sicer za 11% povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji in se je že pri obračunu plač in drugih prejemkov v tem smislu zmanjševala tekom leta 1994;
- b) dodatno zmanjšanje osnove, ki se prikazuje v napovedi ni več 10% temveč le 3% od osnove zavezanca in to za sredstva vložena:
 - v vrednostne papirje R Slovenije;
 - v reševanje stanovanjskega problema ob pogoju, da je zavezanec lastnik, odnosno ima gradbeno dovoljenje;
 - v sredstva za ohranjanje naravne znamenitosti, kulturnih spomenikov, nakup likovnih del ipd.;
 - v povečanje socialne varnosti in zdravstvene storitve;
 - v nakup učnih pripomočkov in plačilo šolnine za pridobivanje lastne izobrazbe (ne vzdrževanih otrok!);
 - v prostovoljne prispevke za humanitarne, izobraževalne, znanstvene, športne, ekološke in religiozne namene;
 - v plačilo članarine političnim strankam in sindikatom;
 - v sredstva za obnovo pridobljenega denacionaliziranega premoženja;
 - c) olajšave za vzdrževane družinske člane so povečane iz 8 na 10% povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za vsakega prvega otroka, za vsakega naslednjega pa še 5% (prej 2%);
 - d) dodatnih olajšav za otroke na šolanju izven kraja bivanja ali za vozače ni več (prej 4%);
 - e) štipendije in plačila za opravljeno obvezno počitniško prakso ter prejeta sredstva od pooblaščenih študentskih servisov se ne vpisuje več kot lastna sredstva;
 - f) najnižja stopnja v dohodninski lestvici, ki je znašala 19%, se je zmanjšala na 17%, dodan pa je še en višji razred s stopnjo 50%.

Glede na te spremembe napovedi za dohodnino ne vlagajo naslednji zavezanci: - tisti, ki imajo edini vir dohodnine domačo (slovensko) pokojnino od katere tekom leta dejansko niso plačali akontacij davka in je bil njihov katastrski dohodek (KD) izpod cenzusa 1.000,00 SIT; - tisti, katerih osnova za dohodnino je nižja od 11% povprečne (bruto) plače zaposlenih v Republiki Sloveniji v letu 1994; - učenci in študentje, katerih edini vir dohodnine so prejemki iz naslova dela preko pooblaščenih študentskih servisov in katerih osnova za dohodnino ne presega 51% povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji.

Ker je znašala povprečna (bruto) plača za zaposlene v Republiki Sloveniji v letu 1994 1.135, 416 SIT se te mejne vrednosti lahko izračunajo.

Zakonski rok za vložitev je 31. marec 1995 in velja za vse zavezance, torej tudi za obrtnike in samostojne podjetnike s tem, da ti ne izpolnijo podatkov vezanih na vir dohodkov iz dejavnosti.

Vsem zavezancem bodo njihovi delodajalci poslali vse potrebne podatke o prejemkih v letu 1994. Te podatke bodo dobili tudi upokojenci od ZPIZ-a. Lastnikom zemljišč, ki so imeli v letu 1994 katastrski dohodek preko 1.000,00 SIT bodo Izpostave poslale tudi ta podatek. Enako velja tudi za druge podatke, ki jih bodo zavezanci prejeli od raznih zavodov, pri katerih so imeli določene prejemke. Prijaviti je treba tudi tuje pokojnine. Pri t. i. "italijanskih" se v večini primerov prikaže le sorazmerni (obdavčljivi) del, ki se ga izračuna podobno kot v predhodnih letih.

Vse podatke mora vsak zavezanec pregledati in jih natančno vpisati v ustrezne vrstice in kolone v obrazec Napovedi skupaj z olajšavami, vzdrževanimi člani in drugimi podatki med katerimi so važni pravilni osebni podatki (matična številka) in pri upokojenih evidenčna številka.

Opozoriti moramo, da vpisovanje olajšav

velja le do 31. 3. 1995. Vsaka pozna po tem datumu ne bo več sprejeta in na. Obrazec za napoved bo lahko pil v papirnicah. V teh napovedih navodila za vpis podatkov, ki bodo dobrodošla pri izpolnjevanju.

Organizacijo sprejemanja napovedi mo letos spremenili in sicer tako, da organizirani sprejemi le na Izpostavi II. Bistrici ter v krajevnih uradih in Knežak. Urnik dela bo naslednji: - vsak lahko odda svojo napoved na Izpostavi v času uradnih ur; - od 22. 3. 1995 do vključno 31. 3. 1995 bo sprejemanje organizirano v II. Bistrici (provizorij občine ob upravi) v času od 7.³⁰ do 17.⁰⁰ ure s tviijo med 11.⁰⁰ in 12.⁰⁰ uro (ob delu v soboto, 25. 3., pa še od 8.⁰⁰ do 12.⁰⁰ uro); - 22. 3. 1995 bo organiziran sprejem v javnem uradu Podgrad od 8.⁰⁰ do 12.⁰⁰ s prekinitvijo med 11.⁰⁰ in 11.³⁰; - 24. 3. 1995 bo organiziran sprejem v javnem uradu Knežak od 8.⁰⁰ do 12.⁰⁰ s prekinitvijo med 11.⁰⁰ in 11.³⁰; - vsak zavezanec lahko pošlje svojo napoved preko pošte na naslov: RUJP - Bati do Ilirska Bistrica, Bazoviška c. 14, Indira Ilirska Bistrica s pripisom "Dohodnine in kuverti.

Posebej želimo poudariti še troje vajalce: 1. Davčni delavci ne smemo in ne smejo nobenemu zavezancu vpisovati računskov v njegovo napoved. To pomeni, da vsak prinese na Izpostavo že vpisane lastne podatke, ker neizpolnjenih ne bomo dajali; 2. Sprejemanje bomo vršili od 1995 v prostorih Izpostave, od 22. 3. dalje pa le v prostoru KS II. Bistrici Slov. krajevnih uradih Podgrad (22. 3. 1995) Knežak (24. 3. 1995); 3. dokumentarno dokazovanje resničnih navedb se k registru ne prilaga razen:

- za uveljavljanje vrednostnih papirjev Republike Slovenije;
- če se v napovedi uveljavlja dejanski del, ob plačevanju akontacije tekom leta, so se upoštevali normirani stroški. V pošte pri virih dohodnine pod 40% 53, 54, 61 in 62.

Na koncu želimo še enkrat opozoriti na izpolnjevanje in podpisano napovedi skladno pravočasno. Navedeni podatki ne bodo točni, da bodo tudi odločbe o dohodnini pravilne in brez posledic za zavezance. Izpostava RUJP Ilirska

JUBILEJ

20. številka Runolista

LETO UPANJA ZA BEGUNCE IZ BIH

Z vsakim novim letom zraste upanje beguncev iz Bosne in Hercegovine, nastanjenih v trnovskem begunskem centru. Pogosto ravno na straneh mesečnika Runolist izražajo žalost in želje, da bi dobili vsaj nekatere odgovore na mučna vprašanja, ki jih je v uvodu strnila Nada Čeligoj, tajnica OO RK II. Bistrica: "Kako dolgo še? Prav to se vsi humanitarni delavci sprašujemo že četrto leto. A odgovor? Zapisan je nekje v vetru, ki neusmiljeno odnaša iskrene, dobre misli nešteti ljudi po celem svetu, ki si žele le miru in mirnega sožitja med različno mislečimi, med drugače obarvanimi ali med drugače živčimi. Še eno težko in boleče leto je za nami. Leto hudih preizkušenj človečnosti, leto stisk in pomanjkanja in težkih naporov za nas, ki poskušamo za silo krpati ta neskončna pomanjkanja ter blažiti skeleče bolečine razčlovečenja in ponižanj. Naša edina želja je želja mnogih in je upanje in je hrepenenje, ki ga nosimo globoko v srcu in ga nemo kričimo v noč. Mir! Mir! Mir! Mir!"

Vidno mesto je namenjeno pogovoru z **Jožetom Peganom**, vodjo trnovskega zbirnega centra, ki opisuje poltretje leto uspešnega dela na področju kulture, izobraževanja in vseh ostalih dejavnosti. Zaveda se, da bo še prihajalo do problemov in nesporazumov zaradi specifičnega načina življenja v centru, prepričan pa je, da se bodo tudi v prihodnosti obnesli pošteno in odkriti pogovori. V letu 1995 bodo začeli s pomočjo kuharic iz centra sami pripravljati hrano, ki bo bolj prilagojena navadam in željam oskrbovancev; za družine bodo poskušali zagotoviti koščke neobdelane zemlje in izboljšati bivalni standard v sobah (nove postelje, čajne kuhinje v vsakem nadstropju, posodobitev električnih instalacij in centralnega ogrevanja,

sodelovanje s humanitarnimi organizacijami iz Italije in drugih držav). itd.)

Na naslednjih straneh sta zapisa o priateljki pomoči prebivalcev Infesta ("Most dolg 2300 kilometrov"), mesta v španski Asturiji, ki je lani v času letnih počitnic gostilo tudi otroke iz trnovskega begunskega centra in prispevalo zanje veliko materialne pomoči ter številnih italijanskih mest, ki so prispevala darila za novoletno obdaritev.

Kot je bilo v navadi doslej, je v Runolistu največ literarnih prispevkov in poročil o kulturni dejavnosti otrok v letu 1994 (najrazličnejše delavnice, likovne razstave, tri knjige poezije, stalne oblike sodelovanja s kulturnimi ustanovami od II. Bistric do Siene in Adrije v Italiji). Sledi kratka predstavitev

Dragotina Ketteja in njegovih mladih v prevodu **Ismeta Bekrića**, družbo delajo tudi otroci s svojimi verzmi, prejemni v angleški, nemški, italijanski in jezik). Likovno opremo za jubilejno Runolista so prispevali otroci in parčan **Jože Kopriva**.

Izid 20. številke, pisane kar v šestih prostorih so omogočili: Open Society Fund - Urad za priseljevanje in begunce Republike Slovenije, Visoki komisariat za begunce (UNHCR), Zveza prijateljev omolske Slovenije, Ministrstvo za šolstvo in znanost, Ambasada Republike BiH v Sloveniji, na II. Bistrici in Zveza kulturnih organizacij proti no II. Bistrica.

ZDRAVA HRANA IZ PEKARNE "DROBTINICA"

Proso je z rudninskimi snovmi najbogatejše žito. Krepi nohte in lase, lepša polt, dobro vpliva na čutila in miri sangvinični temperament. Polnovredna pšenica (cela pšenična zrna s kalčkom in ovojnico vred) ohranja človeku pokončno držo. Rž daje moč in vztrajnost, krepi mišice, nohte, lase, kosti in zobe. Ajda - zimsko žito - krepi telesno zgradbo, posebno kosti, ogreva in suši.

Dr. Rafko Valenčič med blagoslavljanjem prostorov

INFORMATIVNI DAN, PROBLEMI, PRESELITEV

NIČ IZJEMNEGA IN PRETRESLJIVEGA

V tem času je štirikrat zagorelo (med Knežakom in Bačem, v Kosezah ob železniški progi, na Hribu svobode v Il. Bistrici in na Brežini - travnik v Kosezah). Vzrok

Da dolgotrpežni ne počivajo je dokazal neznanec, ki je v soboto, 18. februarja, zgodaj zjutraj skozi (verjetno predhodno) "nezapahnjena" vrata kleti vstopil v prostor Kluba - Galerije Hodnikov mlin na Placu 5 in s seboj odnesel radijski sprejemnik z ojačevalcem, kasetofon in laserski gramofon. Člane Kluba - Galerije Hodnikov mlin je oškodoval za približno 100.000 tolarjev. Policija za njim še poizveduje.

lesonit

Bogato zaledje notranjskih gozdov, ugoden prometni položaj in obilje vodne moči so v Ilirski Bistrici omogočili razvoj žagarstva, lesne trgovine in prevoznitva. Začetek male industrijske revolucije je leta 1905 prinesla prva parna žaga, nastanek industrijskih obratov pa je hkrati pomenil tudi konec obdobja tradicionalnega žagarstva in pretežno ročne obrti. Zunanjo podobo Ilirske Bistrice so po drugi svetovni vojni oblikovale velike delovne organizacije, posebno **LESONIT**.

Začetek njegove proizvodnje sega v leto 1946, ko je italijanska delniška družba *Fallera* zgradila prvo tovarno (sprva s skromno proizvodnjo 4000 ton plošč letno) za proizvodnjo trdih vlaknenih plošč po mokrem postopku v tem delu Evrope. Leta 1958 je bila proizvodna linija rekonstruirana - vgrajen je bil sodobnejši postopek. Z dopolnitvami tehnološke opreme v naslednjih letih je proizvodnja vlaknenih plošč dosegla svoj maksimum v letu 1975, ko je tovarna proizvedla 33.000 ton vlaknenih plošč po mokrem postopku. Zaradi vse bolj perečega onesnaževanja okolja z odpadnimi vodami iz proizvodnje vlaknenk, se je **LESONIT** leta 1976 kot prvi v Evropi odločil za izgradnjo linije za proizvodnjo vlaknenih plošč po suhem postopku. Načrtovana kapaciteta nove linije je bila 51.000 ton plošč letno, z obratovanjem pa je začela leta 1979. Konec leta 1986 je **LESONIT** prenehal s proizvodnjo vlaknenih plošč po mokrem postopku. S tem se je uvrstil med redke evropske proizvajalce, ki so se zaradi onesnaževanja okolja preusmerili na ekološko primernejši proizvodni postopek. Vse do leta 1990 je **LESONIT** proizvajal predvsem tanke vlaknene plošče, ki so bile v pretežni meri namenjene področju bivše Jugoslavije, le manjši del (okrog 20%) je bil namenjen bližnjemu italijanskemu tržišču.

Z uspešnim delom in bogatimi izkušnjami lastnega strokovnega kadra je **LESONIT** prilagodil kvaliteto svojih proizvodov zahtevnemu evropskemu trgu. Poleg trdih vlaknenk je **LESONIT** po letu 1986 uspešno vpeljal tudi proizvodnjo srednjegostih vlaknenih plošč in danes oskrbuje s kvalitetnimi proizvodi kupce na celotnem evropskem trgu (Skandinavija, Nemčija, Italija, Francija, del proizvodnje pa plasira tudi na Daljni vzhod).

Leta 1972 se je **LESONIT** združil z Lesno industrijo Topol. Proizvodni program se je obogatil z izdelavo pohištva, furnirja in žaganega lesa. Žal je proizvodnja pohištva v zadnjih letih zamrla, močno pa se je zmanjšala tudi proizvodnja žaganega lesa.

LESONIT je v svoji zgodovini doživel velike vzpone in padce. Največja kriza ga je zajela med leti 1987 in 1992 in je bila posledica velike zadolženosti ter razpada jugoslovanskega trga. Obe težavi je **LESONIT** ob trdem delu in odrekanju zaposlenih odpravil, čeprav ga še vedno najedajo navade samoupravne preteklosti. Cilj vodstva podjetja je zelo optimističen: postati želijo moderna in uspešna evropska delniška družba.

Trenutno je v štirih obratih (1. vlaknene plošče, 2. žaga, furnirnica, proizvodnja sedežev in na-

slonov, 3. kaširnica in 4. vzdrževanje) zaposlenih 575 delavcev, ki so v letu 1994 prodali čez 40 milijonov DEM izdelkov, od tega 73% na tuje trge.

Direktor **Roberto Kocman**, diplomirani ekonomist, je na vprašanje o poslovanju in perspektivah **LESONITA** odgovoril: "Želel bi poudariti nekatere zunanje vplive na rezultat poslovanja in važnejše naloge, ki smo si jih zastavili in jih prav zdaj uredničujemo. Poslovanje v letu 1994 ocenjujem kot uspešno. Proizvedli in prodali smo več kot v prejšnjih letih. V lanskem letu so se cene pri slovenskih proizvajalcih v povprečju zvišale za 16,7%, tečaj marke pa za 6,6%. Denar, ki bi v normalnih okoliščinah uravnotežene inflacije in devalvacije ostal v podjetju, je odpihnil veter tečajne politike v naročje države. Zaradi stalnega padanja lire proti marki, posredno tudi proti dolarju, smo imeli izvozniki na italijanski trg še dodatne težave. Za razliko od slovenske države, je bila v Italiji devalvacija domače valute visoko nad inflacijo, kar je stimuliralo italijanske izvoznike. Pozitiven vpliv na poslovanje je imelo povečanje konjunktura na tržišču Evropske unije, ki je naš najpomembnejši trg. Za boljše kosanje s konkurenco na tem trgu bomo prisiljeni izboljšati naše poslovanje tako, da bomo s čim nižjimi stroški proizvajali še kvalitetnejše proizvode kot doslej in še temeljiteje obvladovali trg. Vzporedno z lastninjenjem moramo nadaljevati aktivnosti, ki bodo to omogočile: iskati moramo najugodnejše možnosti za naslednjo fazo obdelave osnovnih proizvodov (višja stopnja obdelave vlaknenih plošč in furnirja), organizacijsko strukturo in sistem nagrajevanja moramo prilagoditi novi lastniški obliki podjetja in sodobnejšim načinom poslovanja, pripraviti se moramo na pridobitev certifikata ISO 9001, uvesti učinkovit informacijski sistem in utrditi pripadnost podjetju ter skupnim ciljem. Od uspešnega in hitrega izvajanja zastavljenih nalog bo odvisen položaj podjetja na trgu, posledično pa tudi standard zaposlenih, ki zaradi velikega števila **Lesonit**ovih delavcev v skupnem številu občanov Il. Bistrice pomeni tudi prispevek h kvaliteti življenja v celi občini."

PROIZVODNI PROGRAM OBRATA VLAKNENIH PLOŠČ

LESONIT proizvaja dva glavne tipa vlaknenih plošč: 1. **trde vlaknene plošče ULTRALES HDF** s fenol-formaldehidnim vezivom debeline od 3,2 do 8,2 mm in gostote od 980 do 1050 kg/m³. Odlikujejo jih visoke trdnostne lastnosti in dobra dimenzionalna stabilnost. 2. **srednjegoste vlaknene plošče ULTRALES MDF** s sečninsko-formaldehidno smolo v debelinah od 4,0 do 16,0 mm in gostoto od 750 do 850 kg/m³. Te plošče imajo zelo enakomeren profil gostote po debelini. Primerne so za izdelke, kjer je potrebna visoka kvaliteta robov za nadaljnjo obdelavo z rezkanjem in profiliranjem (podni elementi, stenske obloge, pohištvo, vrata).

Za zahtevnejše klimatske razmere izdeluje **LESONIT** trde in srednjegoste vlaknene plošče z izboljšanimi lastnostmi: **ULTRALES H-10** je namenjen za uporabo v gradbeništvu in se odlikuje z izredno nizkim nabrekom po 24-urnem namakanju v vodi, zato je zelo primeren za uporabo s povišano zračno vlažnostjo in za zunanjo uporabo (vrata); **ULTRALES M-10** je izdelan z melaminsko-sečninsko-formaldehidnim vezivom. Odlikujejo ga višje trdnostne lastnosti in nizek debelinski nabrek, zato je zelo primeren za uporabo v ostrih klimatskih razmerah.

Vse vlaknene plošče glede emisije formaldehida izpolnjujejo zahteve evropskih standardov. Vrednosti prostega formaldehida za trde vlaknene plošče se gibljejo v območju 1 - 4 mg in 5 - 7 mg za srednjegoste vlaknene plošče. Proizvodnja vlaknenih plošč je glede emisij prostega formaldehida pod stalnim zunanjim nadzorom, ki ga opravlja *Institut Otto Graf* iz Stuttgarta.

PROIZVODNI PROGRAM OBRATA KAŠIRANIH IZDELKOV

Obrat kaširanih izdelkov proizvaja smole za lastne potrebe, lovilec formaldehida, namenjen za proizvodnjo trdih vlaknenih plošč, impregnirane dekorativne papirje za oplemenitenje ivernih in vlaknenih plošč po kratkotaktnem in vročehladnem postopku in laminatne odporne na abrazijo (izpraskanje), ki so namenjeni za izdelavo podnih elementov. Del proizvodnje vlaknenih plošč kaširajo z melaminskimi dekorativnimi papirji. Na osnovi trdih vlaknenih plošč in laminatov odpornih na abrazijo, so začeli tudi s testno proizvodnjo podnih elementov. V sodelovanju s firmo Akzenta iz Nemčije izdelujejo še stenske obloge iz trdih vlaknenih plošč.

PROIZVODNI PROGRAM OBRATA FURNIRJA IN ŽAGARSKIH IZDELKOV

Obrat nadaljuje tradicijo tovarne Topol in v glavnem proizvaja **luščen bukov furnir** (letno okoli 7.500 m³), ki ga **LESONIT** delno uporabi v lastnih obratih (25%), ostali del proizvodnje pa izvažajo v Italijo. V oddelku Sedeži izdelujejo za italijanske kupce tudi sedežne elemente.

RAZVOJNI NAČRTI LESONITA

V proizvodnji vlaknenih plošč namerava **LESONIT** povečati proizvodnjo za okoli 20% in tako izkoristiti ugodno konjunkturo na trgu trdih vlaknenih plošč. Hkrati namerava še izboljšati kvaliteto plošč in zamenjati že zastarele dele strojne opreme s sodobnejšo.

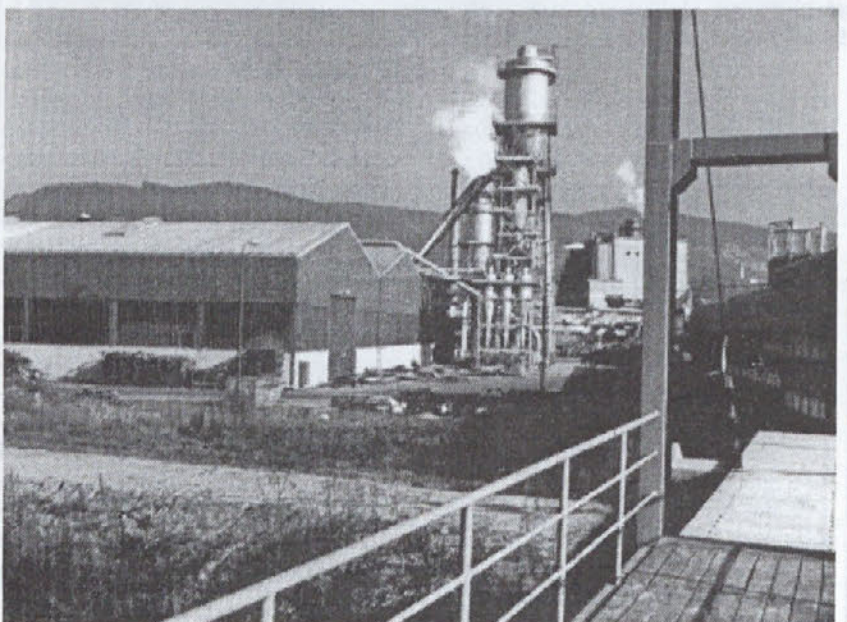
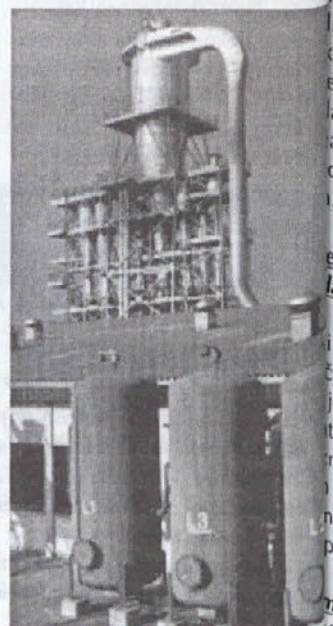
Strateški cilj, ki ga **LESONIT** zagovarja že več let, je finalizacija plošč. V tem trenutku intenzivno pripravljajo investicijski program za proizvodnjo abrazivno odpornih podnih oblog. Majhna vzorčna količina je na nedavnem pohištvenem sejmu naletela na ugoden odziv morebitnih kupcev. **LESONIT** namerava slovenski lesni industriji ponuditi tudi raznovrstna lepila z nizko emisijo formaldehida, v naslednjih letih tržiti večjo količino lepljencev in zmanjševati prodajo surovega luščenega furnirja. Na področju ekologije so si vsi zaposleni naložili ambiciozne načrte, s katerimi nameravajo do preloma tisočletja rešiti probleme, ki jih njihovi proizvodni programi povzročajo okolju.

PRIVATIZACIJA

LESONIT je družbeno podjetje in je del lastninskega preoblikovanja. 9. januarja dobili prvo soglasje Agencije Republike za prestrukturiranje in privatizacijo.

Po odobritvi programa bo 60% delnic **LESONITA** v rokah zaposlenih (563), bivših delavcev (259) in upokoencev (400). V lastništvo bo tudi Topol (tam ni proizvodnje, že več let eno leto v starem delu mesta, ki bo šel v novo leto). Najprej ga bodo ponudili občini in šele nato bodo iskali druge kupce. Ker imajo sedaj dejavnost v Ilirski Bistrici si želijo, da bi ostal v lasti domačinov.

Po izvršeni privatizaciji in vpisu v sodni register bo **LESONIT** postal delniška družba, odprta tudi za partnerstvo z drugimi podjetji.

MARIZA LIČAN,

učiteljica slovenskega jezika, novinarka, glavna urednica RTV Heads of Group Radio Slovenian in predsednica šolskega odbora avstralske države Novi Južni Wales

ŽIVIM V SLOVENIJI, LE PROSTORSKO SEM V AVSTRALIJI

ne pozna naše Bistričanke, izseljenke in vsestransko aktivne ženske, dolga leta zaznamuje kulturni prostor v Avstraliji. Mariza Ličan se je končala srednji šoli - učiteljsko v Kopru - leta 1963 zaposlila na osnovni šoli Podgora Kuteževo in čez tri leta odšla v Avstralijo. Zavedala se je tega poslanstva in družbenih potreb slovenskih izseljencev. Življenjsko posveča slovenskemu jeziku - Slovenian. Zakaj ne uporablja angleške ali Slovene? Pravi, da bi jo Avstranci lahko mešali s slovaškim jezikom, pa Slovenci ne dovolijo. Že od vsega začetka je znala prisluhniti mladi generaciji in jo veskozi spodbuja k učenju slovenščine. Svoje izkušnje in prenaša na številne učence, dijake in študente naših izseljencev - snovi angleškega jezika je sestavila dva učna načrta za slovenski jezik. Letos je "iz njenih rok" maturiralo 141 dijakov. Mariza in njen mož sta kratkim prišla na obisk v Slovenijo. Povabilu naše šole se je ljubeznivo odzvala, člani novinarskega krožka pa smo z njo pripravili intervju, v katerem je na kratko spregovorila o poučevanju, novinarstvu in njenem delu na radiu in televiziji.

Mariza, vemo, da ste začeli svoj učiteljski pot ravno v naši šoli. Kaj vam je bilo prvo, kar ste poučevali?

Naša šola sem matematiko in gospodarsko šolstvo na predmetni stopnji, v večerni in šola še italijanščino.

Ali ste se odločili za učiteljski poklic?

Rad rada papirjev in računalnikov. Moja sem rada delala z živimi bitji - ljudmi. Zelo lepo se je pogovarjati z ljudmi in nasmejanimi obrazi. Za učiteljski poklic me je nagovoril ravnatelj, ki je bil mnenja, da bom rada delala z otroki. Takrat se z njim nisem zmenila, danes pa imam svoj poklic z veseljem in bi ga verjetno še enkrat izbrala.

Ali ste tisto odločilno, morda usodno, da ste odšli čez "lužo" v Avstralijo?

Me danes vprašala ali bi šla tako čez, ne bi šla. Ostala bi z vami, ker je tukaj zelo lepo, kot je bilo meni. Ampak usoda je hotela drugače. Nisem imela fant, ki je živel v Avstraliji, me je odpeljal tja. No, danes pri- p, da to ni bila tako slaba ideja, ta- pa mi je bilo zelo hudo.

Ali mislite, bi se vedno poučevali, če bi bili v Sloveniji?

da bi, če bi me le sprejeli. Če ne bi, ne bi se poučevala, bi mi nekaj manjkalo.

Ali izseljenci govorijo s svojimi prijatelji slovensko?

ro vprašanje. V domačem okolju govorijo slovensko, vendar si otroci radi govorijo angleške besede in včasih na- nekakšna jezikovna mešanica, ki pa odgovarjajo kar v angleščini. Prav razumejo slovensko.

Ali pošiljajo otroke v slovenske šole?

o slovenskega rodu da, saj si želijo, da njihovi otroci ohranijo slovenski jezik in kulturo. Nekateri otroci so ubo-

gljivi in radi obiskujejo slovensko šolo, drugi pa uporni, vendar se priključijo pozneje. Vem, da tudi študenti, ki sem jih učila, že pošiljajo otroke v slovensko šolo.

Zanima nas, kakšne slovenske šole imate v Avstraliji?

Slovenski šolski sistem ima v Avstraliji tri stopnje: 1. malo in osnovno šolo, ki potekata v obliki prostovoljnega dela v

Mariza Ličan in njeni dijaki - 26. novembra 1994 so se na 16. slovenskem maturantskem plesu v dvorani kluba Triglav zbrali skoraj vsi Slovenci, ki živijo v Sydneyu.

okviru verskih središč; 2. srednjo šolo, ki je državna ustanova in jo podpira država Avstralija. Obiskujejo jo dijaki od 12. do 18. leta starosti. Naj povem, da je v zadnjih dveh letnikih slovenščina tudi maturitetni predmet, čeprav so dijaki prvo maturo iz slovenskega jezika opravili šele leta 1979; 3. univerzitetni nivo - katedra, kjer imamo sedaj 25 študentov, ki študirajo slovenski jezik. Na tej stopnji slovenščino študirajo tudi Kitajci, Vietnamci itd.

Kolikokrat na teden obiskujejo pouk slovenščine?

Zavod za šolstvo predpisuje obiskovan- je petkrat na teden. Ker pa je Sydney štirimilijonsko mesto in so razdalje med

Mariza Ličan (levo) med pogovorom z mladimi novinarji OŠ Podgora Kuteževo

šolami velike, smo se združili v enem centru Bankstown - High school in pouk poteka vsako soboto po pet ur. Razen slovenščine poučujemo tu še 7 jezikovnih skupin. Svoje študente moram pohvaliti, saj hodijo petkrat na teden v redno šolo, šesti dan - soboto - pa posvetijo slovenščini.

Kako je z diplomom iz slovenskega jezika?

Slovenščina je uradni predmet na srednjih šolah od leta 1979. Ko dijaki opravijo maturitetni izpit in dobijo diplomu, je ta enakovredna tistim petim predmetom, ki si jih je dijak izbral. Poudarjam,

Ali Avstranci vedo kje je Slovenija?

Do osamosvojitve Slovenije leta 1991 so vedeli, da je to majhna deželica v okviru bivše Jugoslavije, ki ima Bled in Postojnsko jamo, po letu 1991 pa se veliko govori o državi Sloveniji. Avstralcje zelo zanima, kako se ta majhna država tako hitro gospodarsko in kulturno razvija, zanimajo jih ljudje in če se predstaviš kot Slovenec, vedo kdo si.

Do sedaj smo Vas spraševali o Vašem učiteljskem poklicu in šoli. Zanima nas, zakaj ste se odločili tudi za poklic novinarke?

Leto 1976 je bilo za Avstralijo zelo pomembno leto in bo verjetno zapisano v zgodovini, če že ni. To je bilo leto "multikulture". Tedaj ja naša laburistična vlada omogočila vsem priseljencem ali davkoplačevalcem, da lahko

Peter Chordas, zastopnik izobraževalnega zavoda Novega Južnega Walesa (NSW), podeljuje priznanja najboljšim dijakom.

ohranijo svoj jezik in svojo kulturo pod okriljem države. Prej smo to delo opravljali na prostovoljni bazi. Vlada je tedaj pripravila razpis za oddaje v svojem jeziku. Vprašali so me, če bi sodelovala in privolila sem. Začela sem se ukvarjati z novinarstvom čisto pionirsko, brez nobenega predhodnega znanja. Sedaj sem uradna novinarka, vendar sem prej morala opraviti še določne izpite. Naj vam povem, da smo na začetku leto in pol iskali plošče in kasete po hišah, pripravljali intervjuje ... Tako smo državi dokazali, da Slovenci želi-

mo ohraniti svoj jezik, običaje in kulturo. Dosegli smo, da imamo redno radijsko oddajo v slovenskem jeziku na državni postaji SBS (Special Broadcasting System), ki oddaja v 66. jezikih.

Koliko časa ste že na radiu in kakšne programe imate na SBS-u?

Letos bo dvajset let odkar vodim in urejam program Radia Slovenian. Na začetku je bil to nekakšen zabavni program, saj so ljudje želeli poslušati samo svojo domačo glasbo, obupati spomine ... Danes s tem nismo več zadovoljni. Ljudje hočejo biti obveščeni tudi o političnih dogodkih in kulturi, skratka o vsem. Enourno oddajo začnemo s poročili iz matične domovine, potem pridejo na vrsto mednarodni dogodki (vesti moramo prevajati iz angleščine), intervjuji in marsikaj drugega. Naj povem, da imamo v isti hiši še televizijski program, ki oddaja tudi v slovenskem jeziku. Programe moram izbirati sama; na žalost iz Slovenije dobimo zelo malo filmov.

In vaš prosti čas? Najbrž vam ga ostane zelo malo.

Res je. Prostega časa skoraj nimam, vendar mi ni žal, ker je lepo biti aktiven. Če ga že najdem veliko berem, saj moram biti na tekočem z vsemi dogajanjimi po svetu. Za moje konjičke, s katerimi sem se ukvarjala nekoč, pa ni več časa.

V spomin na to srečanje vam podarjamo likovno delo naše sošolke. Lepo se vam zahvaljujemo za pogovor in vam želimo, da bi še dolga leta ostali tako aktivni med Slovenci v Avstraliji. Vemo, da boste tudi vi pomagali vzgojiti mladi slovenski rod, ki bo znal ceniti in ohraniti slovenski jezik ter kulturo.

Barbara Iskra in Branko Poklar, člani novinarskega krožka OŠ Podgora Kuteževo

OB MESECU PROMETNE, POP IN TELEFONSKE KULTURE

Krepko smo zakoračili v mesec kulture in pravično je, da mu tudi v tej rubriki posvetimo nekaj prostora. Začel bom z kar z **vozniško kulturo**, prepolno različnih dogodkov. Tale je eden izmed njih: Eden najbolj slavni bistriški mojstrov za popravila avtomobilov se na poskusni vožnji sreča z možmi postave: "Dokumente prosim." "Seveda, ni problema." Policaj nadaljuje: "Ste kaj pili?" Voznik pa besno in užaljeno hkrati: "Če sem pil, me vprašate. Kaj pa to, ali so zavore v redu, kako je z lučmi, pa smerni kazalci in ostalo? To, to vas pa sploh ne zanima, kaj?! ..." Poduk iz tega primera je jasen. Kaže namreč na visoko stopnjo kompatibilnosti v odnosu med evropskim načinom kaznovanja prometnih prekrškov in višino naših plač balkanskega tipa. Kaj pa luknje na cestah in nepokriti jaški kanalov? Narejene so zato, da vozniki ne bi zaspali, predvsem pa za uveljavitev načela, da mora šofer prilagoditi vožnjo razmeram na cesti. Zelo brihtno.

Kompatibilnost je lepa in moderna beseda. Tudi meni so se priljubili nekateri stavki in besede iz novejših dobo, ki jih pogosto slišimo z najvišjih položajev zakonodajne oblasti. **Nalijmo si že enkrat čistega vina!** Da, da. Oni so si ga že nalili. Šampanjca. Nam pa ponujajo neko motno limonado ... Nekdanjo modno muho - besedico **demagogija** - so opustili in nas sedaj pitajo s **floskulami**, kar je lahko prebavljivo kot galofak. Tudi voščilo - želimo vam **lep dobervečer** - se lepo sliši ...

Ko smo že omenili oblast, je v demokraciji zelo popularen šport pljuvanje, ogovarjanje, obrekovanje in poniževanje vseh vrst "oblastnikov". Primer: naši občinski svetniki so se dvignili visoko nad oblake. Tam meditirajo. Glasno, tiho, grozeče, transcendentalno, žugajoče, užaljeno, očitačoče ... Da bi jih spet postavili na trdna tla predlagam, da rešijo občinski problem upadajoče dinamike in trgovin na Bistriškem. Baci-li inflacije in visokih cen vidno zmanjšujejo vitalnost naše nove ekonomije. Kako privabiti kupce z juga? ... Predlagam, da poimenujemo cesto od Kosez do Brinškovega klanca v **Reško cesto**, po Brinškovem klanu pa naj bi potekala častitljiva **Ljubljanska cesta**. In tako bi lahko uživali v prijetnem prizoru, ko skromno oblečeni kupec vpraša: "Molim vas, gdje mogu nabaviti auspuh za mog mercedesa?" "Takoj za vogalom, na Reški cesti, ali še malo naprej na **Trgu ilirskobistriško-reškega prijateljstva** ..." **Postojnske ceste** v Bistrici ne potrebujemo. Tudi po **Kopru** naj ne bi poimenovali kakšne bistriške ceste ali ulice, saj gre pri njih za dve vrsti prebivalcev: a) eni poznajo naše kraje samo po dveh kasarnah, Globovniku in umazani "Notranjski" Reki; b) drugi so taki, ki menijo, da so tu gori Snežnik, volkovi, medvedi, 2 Bistričana in postrvi. Slednja sorta je številna predvsem na

TV Koper - Capra d'Istria. Pri nas se prikažejo vsake kvatre enkrat. Podobno nas ocenjujejo tudi Sežanci.

Tudi **Tržaška cesta** v Bistrici ne spada. Že tako besnim mitteleuropejcem, ki jim manjka duh po čebuli, česnu, slanini, predvsem pa po nekdanjih YU markah, bomo posvetili eno izmed naših ulic takrat, ko bo njihov župan postal kak Pangerc, Vodopivec ali človek podobnega venetskega priimka.

Nadaljujem s kulturo: dve Italijanki sta napolnili naše glave in ozračje v glasbeni šoli z notami iz klavirja štiri-ročno. Zvoka je bilo toliko, da je silil skozi vrata, okna, dimnik ... Prikupni koncertantki sta dokazali, da imajo Italijani velik smisel za glasbo in ne samo za petje kova Nessun dorma ali Volare. In kdo je vse manjkal na glasbenem večeru? Pisno opravičilo smo dobili samo od Društva inženirjev in tehnikov, Društva ljubiteljev živali, Lovskega

dreams in pa del **DON JUANA**. Kljub mojemu sovražnemu razpoloženju, ker sta pomagala uničevati že omenjeni koncert, sem navijal za oba. Pri tem mi postojnski **Radio 94** ni nič pomagal, ker ni glasoval, ostale žirije pa so pošteno navijale za svoje.

Nasplošno je prevladovala sintetična glasba. Nekdanjih Privškovih trobil in pihal ni bilo niti za lek. Violin pa slovenska zabavna industrija ne pozna. Čudno, saj imajo v Ljubljani nekaj muzikantov te vrste, televizijsko naročnino redno plačujemo, a verjetno ne gre v Ljubljano, temveč v Koper.

Torej: zmagal je - pošteno - zelo lep glas in zelo lep stas **Darje Švajger**, kljub melodiji, ki je potrebna frizerskega posega. Zanimiva sta bila še **Daniela in Mario**, ki sta se pri vsaki žiriji abonirala za 1 glas. Gre za svojevrsten rekord. O ljubezni sta pela **Irena in Oto**. Ona je z eno roko držala mikrofona, z drugo

za pivo postal pravi sod.

Don Juan je bil kljub molitvi Naj tvoja volja se zgodi, neuslišan. Pel je kodrasti angelček, ki pa ni imel dovolj kilogramov, da bi ga lahko imeli za baročnega. Taki so bili nekdanj v modi na postojnski gimnaziji.

Andrej Baša je očitno lastnik dveh potnih listov - hrvaškega in slovenskega. Napisal je muziko PVC tipa. On vedno doda k avtentični glasbi še nekaj "že slišane" - gre za pravi pojav deja vu. Pevec Malibuja **Marjan** se je pokazal v čisto drugi luči in podobi kot pri "Čokoladicah". Šele zdaj vemo, da gre pri njem za dober pevski material. **Hvala ti, Malibu ... za dober glas ... in odebeljen stas.**

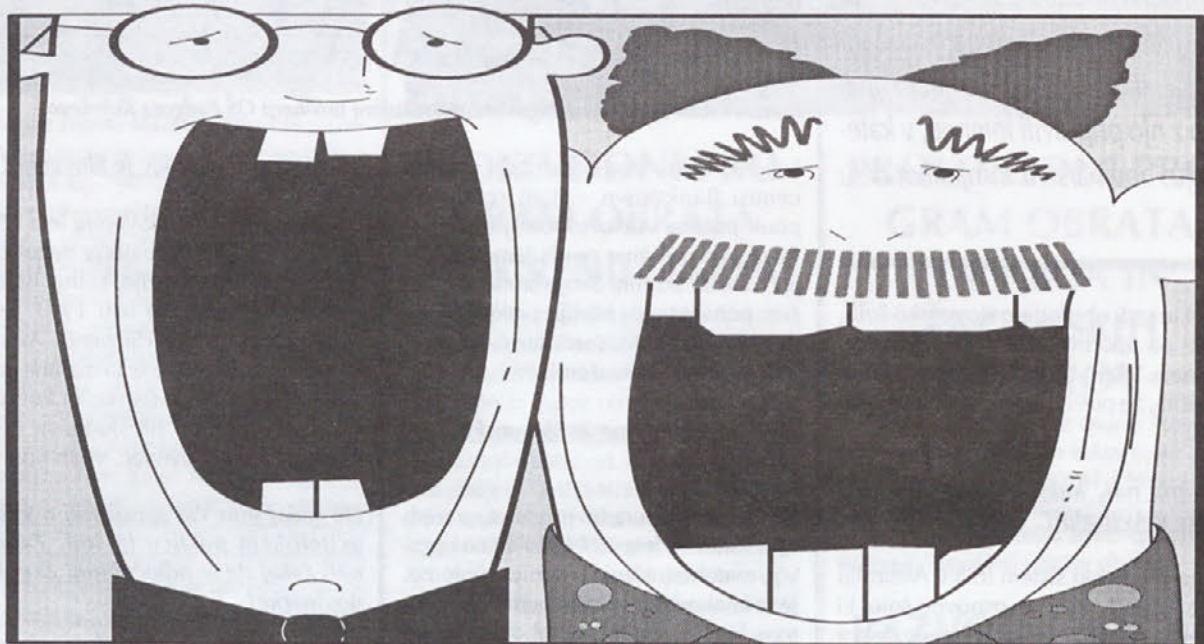
Edina ti **After eight** bi se moralo glasiti ali Edina ti po osmi uri ali Only you after eight. Gre za časovno omejeno ljubezen, zato je uspeh izostal.

Celoten festival je z nekaj besedami

minut in na koncu meseca plačun. So pa pri takem postopku tu me. Jaz, n. pr. Ob zadnjem račmi spet zapisali takšne številke, je postalo slabo. Celot v službi, kaj polovico delovnega časa pi ob telefonski slušalki, nismo do visokega računa. Ko se je učinega presenečenja nekoliko um prišel iskati vzroke za (ne)običajiranje telefonskega podjetja. sem pogruntal: poznate vremejav pod imenom **HOT LINE**? PogurHonolulu in že se vam nežna Potičel oglasil s stokanji, šepetanjem, m. Precjem, hihitanjem ... no ja, saj v mater kaj gre. Ugotovil sem, da sem tiskih r uporabnik teh prijetnih storitevno v me pa le moti; ne vem ali gre tiskeskerozo ali ne, ampak jaz se tega tiskfali verbalnega kontaktiranja spospomnem. Mogoče bom dobil z nedljiv odgovor pri PTT ali TT ali ki jih j že firma imenuje, kar pa mi je tiskskieno. Verjetno bom v svojo koristiskval odklopitev telefona, čeprav v ce da bodo stroške povrnili, če blijan p klicanje Nove Gorice porabili vseh fo 20 minut.

V rubriki pozdravi iz naših kativit zdaj po Franetu in Katji na vko s p damme **Ana iz REBUBLIQUE Drotogra NCE**. Gospa Vičič, neustavljivo Drenali hitrostjo se bližamo tvoji d Kunamovini. V naših trgovinah se d in R leg francoskih sirov, katerih kvažno, k priznane in duhane v celem svetgem slovite gosje paštete. Cela Bisankeno samo Skupno evropsko tržišizreda zdravi **Franeta Mitteranda** in ga izreda k nam, da se bo o tem prepraktaknje mu to ne bo povšeči, pa ga pte prip Sarajevo, mesto, ki ga zelo ljubigov, monsieur le president ne bi oče z en bilo lepo, če bi naš Bistrot Baladskal vsaj gospod Balladour. ključim. Po tistem izletu v mesto ob Seini se mi večkrat p en nerešen problem. Ne raz čemu služijo tisti grafiti na Slav ali tistega malega cesarja povzo ali obsojajo kot vojnega zločin pa ljudje res čudni ...

Dimitrij

društva, Literarnega društva, Društva za boj proti sovražnikom ljubiteljev krznih plaščev, turističnega društva. Tudi pedagoški delavci so se opravičili. Slednji so si šli v Duisburg, Düsseldorf ali Dortmund ogledati nekakšno Didakto, iz katere bodo spet prinesli kakšno revolucionarno novost, ki jo bo mularija kmalu občutila na svojih hrbtih.

Dan za koncert je bil zares slabo izbran, tudi ura, pravzaprav tudi teden in mesec, pa leto verjetno tudi. Še vreme je bilo ogabno. In tudi koncert ni bil tipa Okteti lesne industrije pojejo ali Ivo Pogorelih in concerto ali Pojejo Wiener Singerknaben - kar pomeni tiste pojoče smrkavce z Dunaja - ali Gorski kvintet se predstavlja ali Pavarotti poje O sole miiiooo ...

Pravzaprav je bila koncertni sovražnik številka 1 prireditve **EUROSONG CONTEST '95**, kjer sta na izboru potnikov za Dublin nastopila kar dva naša predstavnika: **MALIBU**, ki ni pogorel kot istoimensko mesto v California

pa je tako hecno mahala po zraku, da je bilo veselje. Pesem je bila edina prava in zelo, zelo počasna polka v prepoznavnem podalpskem slogu. Predvidevam, da bo na radiu postala prava uspešnica. Ne na televiziji, ker bi nam vtis kvaril Oto, ki bo kmalu iz čebrčka

popestril slovenski. Tonči Vrdoljak, popularni **g. Dimitrij Trefalt**.

Tako. Iz glasbenokulturnega dela prehajamo na bolj resne stvari. Telefonija je civilizacijska pridobitev, ki zahteva točno določen pristop. Olikano se je predstaviti. Dovoljeno je govoriti le par

NOVOSTI V KNJIŽNICI

Leposlovje za odrasle

Petan, Ž.: Do amena in nazaj; **Beckett, S.**: Čakajoč Godota; **Kratka proza slovenskega realizma**; **Lirika slovenske moderne**; **Rice, A.**: Intervju z vampirjem; **Bartol, V.**: Novele; **Prešeren, F.**: Prešernove nemške; **Jančar, D.**: Egiptovski lonci mesa; **Ihan, A.**: Južno dekle; **Zupan, U.**: Odpiranje delte; **Dekleva, M.**: Šepavi soneti; **Šalamun, T.**: Ambra; **Oblak, T.**: Brez sladkorja prosim!; **Železnikar, J.**: 54000 besed; **Peternelj, J.**: Kolhoz v Butalah; **Šinigoj, D.**: Neizstreljeni naboj; **Lainšček, F.**: Černelč in Agasi; **Francič, F.**: Škorpionova balada.

Strokovna literatura za odrasle

Repe, B.: Knjiga o pivu; **Jugozahodna in južna Azija**; **Golob, N.**: O srednjeveških igrah in smehu; **Kosovel, I.**: Pod črto; **Prinčič, V.**: Športno združenje Dom; **Bogataj, J.**: Kultura poslovnih, promocijskih in protokolarnih daril; **Israel, L.**: Iz drugačnega zornega kota; **Kuljaj, I.**: Banda na prostosti; **Campbell, M.**: Lebdeči 3D; **Gore, A.**: Na poti k ravnovesju; **Palmer, H.**: Živeti po svoji volji; **Keyes,**

K.: Moč brezpogojne ljubezni; **Hay, L. L.**: Moč je v tebi; **Zakrajšek, S.**: Volitve po slovensko; japonska; japonski izobraževalni sistem; **Weimar, M.**: Otroci izdelujejo predmete iz rastlin; **Lara, P. F.**: Kako so živeli Babilonci; Kako so živeli Feničani; **Lucenc, M.**: Kako so živeli Azteki; **Lopez, M. R.**: Kako so živeli Grki; **Kos, J.**: Očrt literarne teorije; **Cankar, I.**: Uvod v umevanje likovne umetnosti; **Družine: različne - enakopravne**; **Železnik, N.**: Tri mame svetujejo drugim mamam in očetom; **Spretna kuharica**; **Kraynok, J.**: Računalniški slovar; **Fontana, D.**: Rasti z otrokom; **Harvey, G.**: Excel za telebane; **Strgar, J.**: Živa meja; **Noč ima svojo moč**; **Bog pa še večjo**; **Dvoršak, A.**: Padarske bukve; **Jež, B.**: Nikoli več YU?; **Sanje po najboljših virih zbrane.**

Leposlovje za mladino

Dobri mož in hudobna žena; **Sedem na mah**; **Suhodolčan, L.**: Velikan in pajak; Košarkar naj bol; **Murnik, R.**: Matajev Matija; **Šorli, I.**: V deželi Čirumurcev; **Kleč, M.**: Svetloba kot zrcalo; **Slavček z Dolge Peči.**

SNEŽNIK

Naslov uredništva:

Bazoviška 40, 66250 Ilirska Bistrica, tel. 067/81-297, tel/fax. 067/41-124

Ustanovitelj: Borislav Zejnullović

Izdajatelj: "GA commerce". Bazoviška 40

Glavni in odgovorni urednik: Borislav Zejnullović

Uredniški odbor: Dimitrij Bonano, Vojko Čeligoj, Zdravko Debevc,

Franc Gombač, Ivko Spetič /predsednik/, Sergij Slenc

Urednik, novinar in lektor: Branko Zidarič

Tehnični urednik: Raymond Fabijanič

Tisk: "GA commerce" Ilirska Bistrica, Naklada: 1200 izvodov

OBVESTILA

nedelja, 5. marca, ob 18.00
DVORANA GLASBENE ŠOLE TRNOVEM

Nastop Komornega zbora R
Program: ljudske, umetne
črnske duhovne pesmi
(zbiorovodja je Jože Rajk)

petek, 10. marca, ob 19.00
GALERIJA NA VIDMU
Otvoritev razstave
Janka Kastelica iz Sežane

Petek, 24. marca, ob 19.00
GALERIJA NA VIDMU
Predstavitve novega zborni
Ilirske teme

Sobota, 25. marca, ob 18.00
DVORANA GLASBENE ŠOLE TRNOVEM

Koncert dijakov violine
Srednje glasbene in baletne
iz Ljubljane

IZ STARIH FOTOGRAFSKIH ALBUMOV

BOGUMIL BRINŠEK

1884-1914

Joči kotiček, ki smo ga v Snežniku odprli pod naslovom "Iz starih fotografskih nov", namenjamo številnim domačinom pa tudi vsem tistim posameznikom, je življenjska pot pripeljala v naše kraje in so s fotografskim aparatom ljube ali profesionalno beležili utrip našega kraja in ljudi okrog sebe. Njihov do fotografije kaže, da v njej niso iskali zgolj njene dokumentarne vrednosti niso hoteli ohraniti zgolj spomin na nek sicer neponovljiv trenutek, pač pa leli izraziti tudi ali predvsem njeno umetniško izpovedno moč. Bodi ta zav rav njim v hvaležni spomin. Gost naše rubrike je tokrat spet Bogumil Brinšek.

Bogumilom Brinškom smo začeli žna kotiček že v januarski številki Sne- em, m. Predstavili smo ga kot izvrstnega saj materija, organizatorja mnogih fos- skih razstav v desetletju pred prvo pritevno vojno, kot tajnika prvega foto- grejskega društva v Ljubljani, avtorja ega ofarskega gradiva v številnih tedan- ja sopsisih, revijah in vodnikih s slo- obil in nedosegljivega fotografa v lepoti ali ki jih je prinašal s svojih obiskov v i je planjski in podzemni svet. Brinškov korisrski opus najbrž ne bo nikoli ob- prav v celoti, saj je nesrečen požar v če bliani popolnoma uničil na stotine abili vseh fotografij in fotografskih plošč ovo pa si Brinšek zasluži celovite sh katavitve svojega pomembnega de- na vko s področja gorniške kot jamar- UE fotografije.

Drenovci (dr. Josip Cerk, Jože in Kunaver, Ivan Tavčar, Ivan Mi- se in Rudolf Badjura) - planinsko a kva- ino, katere duša je bil, so prehodili n sve- gem in počez Kamniške planine, a Bis- vanke in Julijske Alpe. Navdušeni o trž- imsko naravo, ki je v gorah še po- in ga izredna in ki je bila do tedaj skoraj re- taknjena, so prinašali v dolino ču- je pripovedi in opise svojih gorskih ljub- gov, Brinšek pa še fotografske ni od- z enkratnimi posnetki.

Njegov sodobnik Pavel Golob je o Brinšku umetniku v nekrologu zapisal: "Z očesom umetnika je zrl naravna ču- da okrog sebe, a ker mu ni bil dan čopič, se je poslužil temne skrinjice foto- grafov, da je povedal, kar je videl. Če je našel motiv, ki se mu je zdel vreden, da ga naniza k zbranim, je s potrpljen- jem pajka prežal uro za uro, je nedeljo za nedeljo preplezal iste stotine metrov, dokler se mu ni odkril v najugodnejši luči. Svojemu življenju je dal nalogo, da ustvari velik album, veliko galerijo najlepših krajin slovenske dežele ..."

Z enega takih obiskov Julijcev je zna- meniti Brinškov posnetek Triglava s Sovatne iz leta 1910, ko je po pripovedi tri dni vedril v steni, ognjen le v šotor- sko krilo, da je dočkal pravi trenutek, ko je lahko pritisnil na sprožilo. Prav ta fotografija, ki se je ohranila pri Brinško- vih in je sedaj shranjena v prostorih do- mačega planinskega društva, velja za največjo znano fotografijo na Sloven- skem v tem času.

Brinšku smo hvaležni tudi za doslej najstarejši znani posnetek Snežnika. S planinskim prijateljem Rudolfom Bad- juro sta 30. in 31. marca leta 1907 obi- skala Snežnik in se tudi fotografirala - Brinšek na vrhu Snežnika, Badjura pod Malim Snežnikom.

Brdo S. Giovanni
Janežovo brdo

NAŠI KRAJI NA STARIH RAZGLEDNICAH

Imenitna razglednica Janeževega Brda, ki so mu pod Italijo nadelo ime Berdo S. Giovanni, je bila odposlana s pošte Prem sredi marca leta 1932 na Reko. Janežovo Brdo sodi med najmanjše vasice v naši občini, pa je kljub temu že tedaj imelo svojo razglednico, ki verno kaže razgledanost in trdoživost vaščanov, urejenost vasi, njeno arhitekturo, skrb za izgled kraja, pobeljene hiše, duhovite in izvirne oblike dimnikov, domačnost latnikov pred hišami in ljubko dominantnost cerkvice sv. Frančiška Asiškega nad vasjo. Fotograf, ki je prišel celo iz Piacenze, so zvedavo opazovali vaški otroci in nekateri odrasli radovedneži, kar daje razglednici še posebno prijazen izgled. Razglednico nam je za objavo ljubeznivo odstopila gospa Ivanka Tomažič Colja.

Podobne razglednice so imele pred obema vojnoma že skoraj vse naše va- si. Žal so mnoge za vedno izgubljene ali tako redke, da jih je težko najti. Bra- ce Snežnika, ki imajo kakšno ohranjeno razglednico, še posebej iz naših manj- ših vasi, lepo prosimo, da nam jih dovo- lijo prefotografirati.

V okviru domačega Društva za kra- jevno zgodovino in kulturo ter Muzej- skega krožka so stekle resne priprave, da tudi za področje Občine Ilirska Bi-

strica pripravimo in izdamo krajevno monografijo s predstavitvijo vseh naselij in objavo najlepših starih razglednic naših krajev. Priprave bodo zahtevale ve- liko truda in sredstev, zato bodo poleg vseh tistih, ki nam bodo odstopili svoje stare razglednice, zelo dobrodošli tudi tisti, ki bi še materialno podprli izdajo take knjige. Možnosti bo seveda več: s prednaročilom več izvodov, s sponzo- riranjem ali z vplačanim reklamnim oglasom. O tem pa več prihodnjič.

Vojko Čeligoj

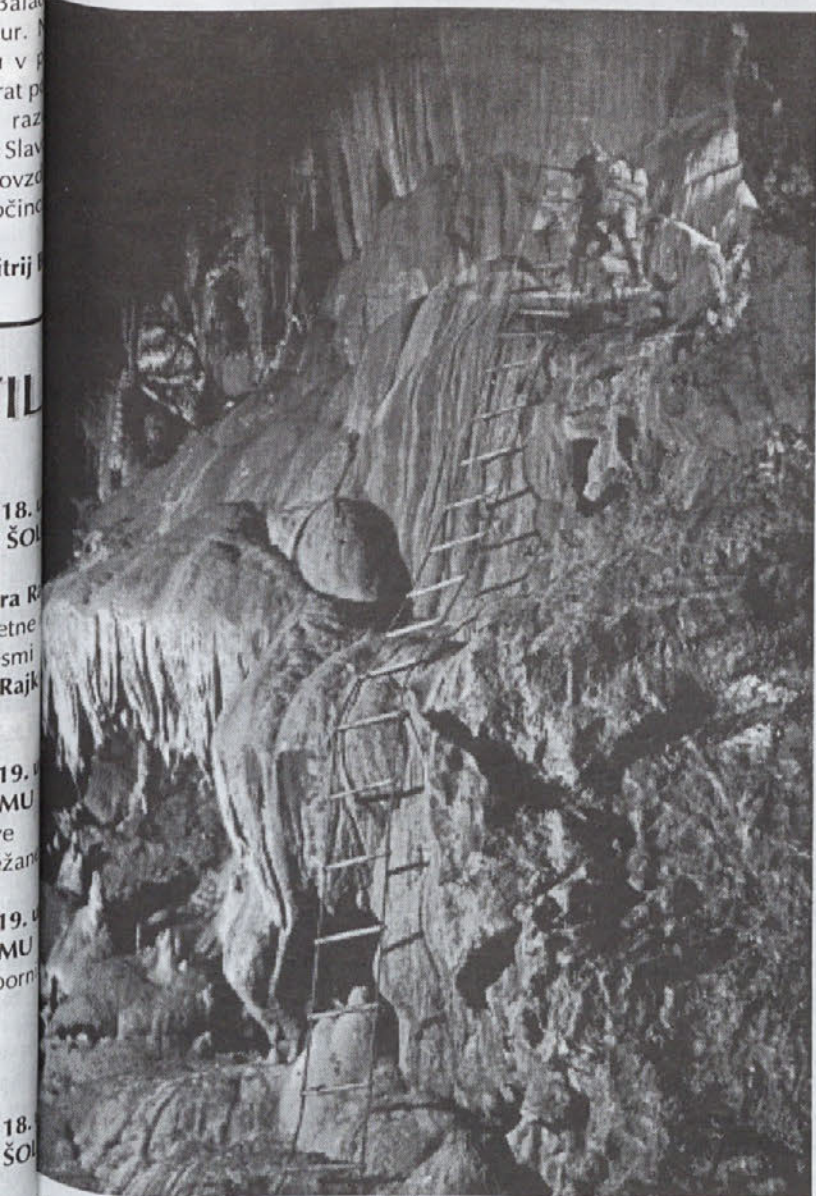
NAGRADNO VPRAŠANJE

Janežovo Brdo danes šteje 26 pre- bivalcev. Pred sto leti, ali natan- čnejše, pri ljudskem štetju leta 1890, je štela vas kar nekajkrat več ljudi kot danes oziroma največ prebival- cev v svoji zgodovini. Koliko pre- bivalcev je ob tem štetju imelo Janežovo Brdo? Prvi bralec, ki nam bo do izida naslednje številke Sne- žnika sporočil natančno število ali tisti, ki bo temu številu najbližji, bo nagrajen z enoletno naročnino na naš mesečnik.

ODGOVOR

Na nagradno vprašanje iz januarske številke nismo prejeli nobenega pravilnega odgovora.

Trnovsko županstvo je bilo pri Perkanovih (Gregorčičeva ulica 18), bistriški župan pa je imel prostore v gasilskem domu.

ARČEK PRI PLANINI, FALKENHEIMOVA JAMA. Foto: Bogumil Brinšek, 1913.
Skeve fotografije predstavljajo še posebej veliko dragocenost. Skromna grafska tehnika ni omogočala lahkega dela, fotografu z umetniškimi ambici- pa še toliko manj. Fotografijo hrani PD Snežnik Ilirska Bistrica.

Brinškova smrt v prvem mesecu sve- tovine vojne je zelo prizadela slovensko javnost, ki ga je poznala in spoštovala, tudi kot izvrstnega fotografa. Še posebej so bili prizadeti njegovi planinski in ja- marski tovariši. Rudolf Badjura, ki je ka- sneje postal avtor številnih vodnikov po Sloveniji in slovenskih gorah, je v svo- jem "Zimskem vodniku po Sloveniji", izdanem v letu 1933, na prvi strani objavil fotografijo Bogumila Brinška in mu posvetil knjigo z besedami: "Spomi- nu prvega slovenskega zimsko-alpini- stičnega amaterskega fotografa BOGU- MILA BRINŠKA, umrlega leta 1914 na bojnem polju. Svojemu nepozabnemu prijatelju in tovarišu na smučkah ob 20- letnici njegove bridke izgube."

Bogumilu Brinšku v spomin so bistriš- ki planinci na njegovi rojstni hiši pri Brinškovih leta 1972 postavili spomi- sko ploščo, ki jo je odkril njegov gorniš- ki in jamarski prijatelj prof. Pavel Kuna- ver. Ob 90 in 100-letnici Brinškovega rojstva je domače planinsko društvo pri- pravilo dvoje odmevnih, teden dni tra- jajočih prireditev pod naslovom "Po poteh Bogumila Brinška" s fotografskim natečajem in razstavo, planinskimi pre- davanji in jamarskim večerom. Stro-

Bogumil Brinšek ob triangulacijskem stolpu na Velikem Snežniku 30. marca 1907. Posnetek je delo Rudolfa Badjura, originalno fotografijo pa hrani družina Ivane Martinčič.

kovna knjižnica domačega planinskega društva tudi nosi Brinškovo ime, Bistri- čani pa so se svojemu velikemu občanu oddolžili še pred dobrim letom, ko so po njem poimenovali ulico v Trnovem.

Spomin na Bogumila Brinška pa ne bo presahnil le, če bodo v naši zavesti ostala živa njegova dela, tako pomem- bna tudi v vsem slovenskem prostoru.

Vojko Čeligoj

POEZIJA • PREVODI

ISMET BEKRIĆ JE PRISLUHNIL
KETTEJEVIM PESNIŠKIM SANJAM

*Gdje ko ptice/zvijezde lete/rodio se/pjesnik Kette//Udahnuo/dušu svemu
nebu, stablu/drevnom Premu//Ša zidina/ko iz bajke/pjesma oca/uzdah
majke//tražili su/dugu snova/pa bljesnuli/iz stihova//u životu/ko u školjci/
u žudnjama/i u bolji//Zvijezda pada/pa poleti/u sjaju joj/sve soneti//I
smrt što ga/prigrabila/u sonet se/pretvorila.*

Z gornjimi verzii in prepesnitvijo Kettejevih mladih pesmi je začel **Ismet Bekrić** novo poglavje svojega literarnega delovanja. Dosedanji pesnik poezije za otroke se je kmalu po prihodu v Il. Bistrico začel ukvarjati s Kettejem, da bi se tako vsaj nekoliko oddolžil prebivalcem mesta, "ki so v težkih trenutkih moreče vojne in izgnanstva njemu in njegovi družini nesebično podali roke gostoljubja in razumevanja". Knjiga, ki jo je prevajalec naslovil po uvodni pesmi "Čuj sanje mi", je že tretja v nizu edicije "Runolist" in je izšla s pomočjo Zveze kulturnih organizacij Il. Bistrice. Ilustracije, nastale so v poletju leta 1994 na Premu in v stari Bistrici, je prispeval bistriški Parižan **Jože Kopriva**.

Na svečani predstavitvi v Galeriji na Vidmu (petek, 17. februarja) so poleg Ismeta Bekrića sodelovali še **Josip Osti**, sarajevski pesnik, prevajalec slovenske poezije in lanskoletni dobitnik mednarodne literarne nagrade Vilenica, **dr. Juraj Martinović**, profesor slovenske književnosti na Filozofski fakulteti v Sarajevu in dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti (za temo svoje doktorske disertacije si je izbral Kettejevo poezijo), recitatorja **Tadeja Fatur** iz Il. Bistrice in igralec **Siniša Posarić** z Reke (prebiral sta izbrane pesmi v originalu in prevodu) ter flautista **Adnan Zubčević** in **Breda Štemberger**.

Izbor Kettejevih pesmi je, poleg objav v najrazličnejših revijah in zbornikih, prva samostojna knjiga pesnika slovenske moderne v bosanskem jeziku. Prejev po mnenju Josipa Ostija zveni kot original in tej ugotovitvi se je pridružil tudi dr. Juraj Martinović, ki je v slovenščini povedal še nekaj misli o Ketteju in o Cankarjevem odnosu do njegove poezije. Dr. Martinović je izrazil željo, da bi se Ismet Bekrić v prihodnosti lotil tudi prevajanja nekaterih Kettejevih ciklov (*Na molu San Carlo*, *Tihe noči*, *Črne noči* itd.).

Vsaka nova knjiga pomeni Ismetu Bekriću odprte sanje, v vsaki knjigi poezije išče svetlobo. Tudi srečanje s Kettejem mu je nekoliko bolj odprlo oči in obljubil je, da da bo začeto delo poskušal nadaljevati s kompletnim prevodom Kettejeve poezije v bosanski jezik.

V imenu slovenske slavistike se je Ismetu Bekriću za opravljeno delo zahvalila **prof. Boža Breclj** iz Postojne.

KULTURA

RAZSTAVA • GALERIJA NA VIDMU

TRIPTIHI
PATRIZIE DEVIDÈ

Patrizia Devidè je diplomirala na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost, in sicer na grafičnem oddelku, je pa je že na samem začetku svojega ustvarjanja grafiko opustila in se povsem posvetila slikanju: v prvi fazi je prevladal pastel, zatem pa olje. Preusmeritev iz grafičnega v "klasično" pojmovano barvno področje slikanja gre verjetno pripisati nagovoru njenega mentorja **Avgusta Černigoja**, ki je imel kot pedagog med drugim tudi to izredno lastnost, da je znal svoje učence uvajati v vsakršno likovno zvrst kot povsem suvereno govorico. Devidè se je torej usmerila v čisto barvno izražanje, tako, ki odklanja vsakršni risarski namig in vsakršno definicijo forme. V

tem pogledu je tako rekoč splavala v barvni prostor, ga po svoje oblikovala in podredila svojemu izraznemu hotenju, pastelno tehniko pa je še posebej podredila slikarski funkciji in ji odvzela tradicionalno risarsko: s tem je list v celoti barvno prekrila.

Na pričujoči razstavi se pastelne stvaritve nanašajo na zadnjo fazo njenega snovanja, ko je že možno razbrati razvoj njene abstrakcijske težnje v svojsko barvno ozračje, ki ga lahko občutimo bodisi kot čisto fizično barvnost bodisi kot njeno sublimacijo, v vsebinskem pogledu pa kot popolno lirično sozvočje v elegantni žametni intonaciji. Vse drugačna pa sta pristop in izrazno hotenje pri izbiri oljne tehnike. Že s

Patrizia Devidè se je rodila leta 1955 v Tržiču (Monfalcone, Italija). Slikarstva se je najprej učila pri Avgustu Černigoju. Leta 1982 je diplomirala na grafičnem oddelku ljubljanske Akademije za likovno umetnost (prof. J. Bernik, B. Borčić in Z. Apollonio), leto prej pa na Filozofski fakulteti tržaške univerze iz književnosti. Od leta 1983 se je predstavila na številnih samostojnih (Tržič, Ajdovščina, Trst, Gorica) in skupinskih (Trst, Pordenone, Zagreb, Neapelj, Gorica itd.) razstavah. Živi in dela v Tržiču, Via Piave 35. "Vsak zvok ima svojo barvo in vsaka barva ima svoj zvok" je rekel zamejski pesnik Boris Pangerc na petkovi otvoritvi (10. februarja) in skupaj z ostalimi člani Tržaškega okteta zapel nekaj slovenskih narodnih pesmi.

NA SLIKI: "BREZ NASLOVA", pastel, 70 x 100 cm, 1990.

tem, da se je tu slikarka odločila za mnogo obsežnejša polja, se je pred vprašanjem iskanja novih težij in uglasenosti. Ne gre torej za "vajanje" pastela v olje, pač pa za gačna izhodišča in izrazne prijave v dosedanjem snovanju kažejo, da se šele na razvojni poti, vsekakor pa odražajo odnos slikarke do slikarstva sicer kot nekaj povsem iracionalnega, nagnostkega in sproščujočega in svoje prapočelo v domišljiji. Devidè nikakor ne misli v barvnem ponu "disciplinirati" na račun pririve izpovedovanja lastne vsebine razstavi prevladujejo trije "triptihi", ki se sami po sebi označujejo izrazno sežnost in so, v barvnem kontekstu, vsak poglavje zase. V prvinskem skem zanosu in v prelivanju zelenih barvnih tonov doživljamo vizijo iluzionistične perspektive, šele ureja svojo globino. Triptihski terem kričeče gospoduje rdeči pro na belem platnu pa kaže, da skanjanja šljija sprošča siloviteje, kot da dejav prenabita z barvno energijo. Priprave prešernost slikarke pa se najšjem odraža v zadnjih treh platnih, ostori isti barvni komponenti kot na prejem, triptihu ritmično sproščata in brno cno gibljeta v neomejenem prostoru.

V bistvu nas pričujoča razstava strano zorno seznanja z razvojno potjo srnice in sicer z njenim snovanjem dejavstelu kot zaključni fazi njene istnosti v tej tehniki ter s sedanjim nekakom njenega snovanja v olju, teategledalcu občutek, da je še v ustvarjalnem zanosu in v predmetno, iskanju. Temperamentno pa je ena kot že tu nakazala solidne temelje, tam usmeritve, ki so jasno razvidne, na njenem prvinskem izraznem izkva. Vsa njena dosedanja ustvarjalna in za trjuje, da je figuralna smer v slopsloh ni nikoli zanimala, prav tradicionalna pravila perspektive nja njene slike raste izključno nim sredstvom kot nekaj organoneomejenem prostoru, podprvinski emocionalnosti, se pstvenemu doživljanju barvnosti.

KIPARSTVO

KJE BO (ČE BO) STAL KNEŽEVIĆE
KLEŠČAR?

Kipar Antun Knežević z Reke (decembra je razstavljal v Galeriji na Vidmu) je po fotografijah izklesal okoli pol metra visokega kleščarja, eno izmed najznačilnejših mask brkinskih škornatov. Spomenik preteklosti in sedanjosti, kar kleščar prav gotovo je, naj bi povečan (3 m) stal pred upravno stavbo Plaminih družb, čeprav bi lahko stal tudi v Hrušici ali Podgradu.

Umetnik je seveda prilagodil način izvedbe zahtevam kamna in vremenskim vplivom nanj (ogrinjalo kleščarja sega do tal) in je tudi v tem primeru ostal zvest svojemu umetniškemu pristopu - iskanju združitve klasične in moderne lepote. Po nepreverjenih informacijah so vse Plamine družbe pripravljene financirati projekt in kip postaviti pred vhodom v upravno zgradbo za letošnje 40-letnico ustanovitve. Podgrajski škornat, ki se nagibajo k temu, da bi spomenik brkinske šemske dediščine stal neposredno ob cesti v centru Podgrada, imajo na umetnikovo videnje kleščarja kar nekaj pripomb: najbolj jih moti to, da za pasom nima zvonca, preblage poteze na obrazu in izvedba pokrivala. **Danijel Cek** iz Hrušice o kraju postavitve ni hotel povedati nič določene, čeprav se z idejo strinja in nima večjih pripomb na izvedbo plastike. **Romeo Volk**, ki se s škornatami že dolgo ukvarja, pa je povedal naslednje: "Ideja je v redu, vendar bi moral umetnik nekoliko popustiti in popraviti nekatere detajle z etnografskega vidika, predvsem kleščarjevo zadnjo stran (za pasom manjkata zvonci in živalska koža, pokrč bi moral biti postavljen drugače). Po mojem bi moral kleščar stati pred Plamo. Če ne bi bilo Plame, verjetno tudi oživljene škornatije in marsikaj drugega v teh krajih ne bi bilo."

Foto: Emil Maraz

DRAGOTIN KETTE

ČUJ SANJE MI

ilust. Jože Kopriva

ČUJ SANJE MI

Čuj sanje mi sinočnjega večeru:
Dva ljuba, draga sta umrla.
Še edenkrat sta se ozrla
na zemljo in sred nočnega zefira
sklenila v strasten, vroč objem.
On bil je v njej in ona bila v njem.
In angela teh duš sta stala
pri kraju in čakala in čakala ...
in duši sta pozabili na raj ...
Za krutek hip? Na vekomaj?

Čuj sanje mi noči što več minu:
Zaljubljenih dvoje su umrli.
I pogled im još jedanput hrli
ka zemlji i kroz svijetlu tminu
stopiše se u strast zagrljaja.
Toplina dodira sad ih spaja.
I anđeli duša su stali
i na kraju čekali i čekali ...
i duše zaboraviše na raj ...
Za jedan tren? Ili beskraja?

POGOVOR

SPREMEMBE - DA ALI NE?

NIKOLAV PROSEN,
in Občine Ilirska Bistrica,
varja na nekatera vprašanja
turnem življenju,
aterskem gledališču in
lih vejah umetnosti,
mu na Vidmu, o sredstvih,
občinski proračun namenja
področje in o morebitni
ni radijski postaji.

**terskega teatra v Il. Bistrici ni. To
nost gojijo tudi trikrat manjša
in cela vrsta vasi druge po Slo-
i. Kje je vzrok take neangažira-
ljudi na odrskih deskah pri nas?**

Tripterski teater v Il. Bistrici ni zaživel
redči prostorske stiske oziroma po-
da stikanja urejenih prostorov za gleda-
ot da dejavnost, ki jih do sedaj ni bilo.
gijo. Pripravlja se preureditev prostorov
e najsem Domu JLA na Vidmu, kjer bi
tnih, ostorsko in kompleksno rešil ta
na prem, tako da bi bile možnosti za
a in brno dejavnost veliko boljše in to
prosmo na področju gledališča. Po
razst strani pa so verjetno tudi pičila fi-
potna sredstva za kulturo vzrok, da
vanje dejavnost v Il. Bistrici ni razvila.
ene sšno imate kar prav ko govorite, da
anjimo nekateri mnogo manjši kraji ama-
olju, i teater, ki ga v Il. Bistrici ni.

**redemo, da Dom na Vidmu funkcio-
pa jena komercialni ravni. Kako naj po-
emel tam deluje amaterski teater, ki
vidni ali na nekomercialnosti? Ljudje,
em ukvarjajo s tem, to počnejo iz ve-
in zadovoljstva. Kako naj si privo-**

**ščijo plačevanje najemnine za uporabo
dvorane in prostorov?**

Da, dom ima v najemu podjetje Kastel.
Njegov večji del je sicer namenjen za
razne druge dejavnosti, vendar si je
občina pridržala pravico do prostorov,
ki jih bo najemnik uredil za kulturne
namene. Mislim, da v teh prostorih ne
bo prišla do izraza komercialna plat in
da se najemnin za ta del ne bo zaraču-
navalo. Po pogodbi med prejšnjim iz-
vršnim svetom in podjetjem Kastel bi
moral kulturni del obravnavati drugače
kot ostali del, ki je oddan v najem za
razne poslovne dejavnosti.

**V Il. Bistrici je kar nekaj posameznikov,
ki se ukvarjajo s slikarstvom in kipar-
stvom. Večina teh ljudi nima ateljejev,
kjer bi lahko ustvarjali. Ali lahko obči-
na na kakršenkoli način pomaga tudi
njim?**

Tudi za ta namen so bili predvideni
prostor v Domu na Vidmu. V Il. Bistrici
delujeta dve galeriji: Galerija na Vidmu
in Galerija Hodnikov mlin. Mislim, da
za tovrstne dejavnosti ne bi bilo smotr-
no zagotavljati še dodatnih prostorov
in da se bo dalo v njih poleg redne
uskladiti tudi to dejavnost.

**So se sredstva za kulturo povečala ali
zmanjšala?**

Mislim, da so bila do sedaj, vsaj kolikor
sem bil v teh letih zraven pri dodelje-
vanju sredstev za kulturo in športno
dejavnost, zelo pičila. Izvršni svet je šele
v lanskem letu z rebalansom proračuna
namenil kulturi nekaj več sredstev.

Upam, da bodo naši svetniki bolj
naklonjeni kulturi kot bivša skupščina
in da se bo v prihodnosti tudi za kulturo
poiskalo kakšen tolar več.

**Zaradi obveščanja občanov o dogaja-
nju v občini in širši okolici bi bil lokalni
radio za vse velika pridobitev. Na Reki
in okolici v sosednji Hrvaški živi okoli
4000 Slovencev in ti ljudje ne ujamejo
nobene slovenskega RTV signala. Kaj
mislite o tem?**

Glede radijske postaje oziroma lokal-
nega radia je bilo že govora. Mislim,
da je že prejšnji izvršni svet neke v letu
1991 obravnaval to problematiko, ven-
dar se je vedno ustavilo pri finančnih
sredstvih - denarja je pač premalo. Pred
dobrim letom, nimam točne informa-
cije kdaj, se je tudi Radio Glas Ljubljana
zanimal, da bi vzpostavil lokalno radij-
sko postajo tako, da bi si rezerviral do-
ločen kanal na Nanosu. Ne vem, kje
se je vse skupaj končalo. Ta lokalni ra-
dio naj bi delno prenašal tudi program
Radija Glas Ljubljane s pogojem, da bi
njihovi strokovnjaki organizacijsko in
tehnično sodelovali, vendar se je pri
tem tudi ustavilo in ne vem, do kje je
dogovor prišel. Mislim pa, da lokalno
radijsko postajo nujno potrebujemo. V
tej smeri razmišlja gospod Borislav Zej-
nulovič, ki mi je pred kratkim omenil
svoj interes za vzpostavitev lokalne ra-
dijske postaje, vendar konkretnih dogo-
vorov še ni bilo.

**Upam, da se bo celotna kulturna de-
javnost na Ilirskobistriškem dvignila na
višjo raven in da zanj prihajajo lepši
časi.**

Filip-David Logar

GLEDALIŠČE

"KAPLJICE? NE, HVALA"

Predstava šolske ljubiteljske gledališke skupine iz Sežane v petek, 3. februarja, je po pri-
čakovanju pri odrasli bistriški publiki naletela na skromen odziv. Poleg nezadostne reklame
in še vedno "vprašljive" dvorane Doma na Vidmu, je bil glavni vzrok slabega obiska večkrat
potrjena resnica, da naši gledalci zaupajo samo preverjenim profesionalnim gledališkim
ansambлом ali pa, po tradicionalni lokalpatriotski "navadi", domačim ljubiteljskim skupi-
nam. In vendar si dijaki sežanskega srednješolskega centra ter učenci njihove osnovne
šole zaslužijo vso pohvalo, kar se je tudi zgodilo na treh poznejših predstavah, ki so jih
mladi gledalci iz obeh bistriških osnovnih šol nagradili s primernim ploskanjem.

Družinsko komedijo "Kapljice? Ne, hvala" je napisal in režiral Bojan Podgoršek,
diplomirani režiser, ki nam je ob duhoviti
sceni (kuhinjske omare so bile narejene iz
lesenih zabojčkov za jabolka) prikazal do-
kaj hudomušno in vsakdanje življenje pov-
prečne slovenske (urbane) družine. V doga-
janje vpleteni komični dogodki, v katerih
je vsakdo izmed gledalcev našel košček
sebe, niso od mladih igralcev zahtevali pre-
tanjene in niansirane igre. Tudi jezik je bil
različen (Tadeja Fatur je govorila knjižno
slovenščino, večina ostalih pa bolj ali manj
kraško narečje) in ni zmanjšal odličnega
vtisa.

Vsekakor se pozna, da je igrice napisal
strokovnjak. Delu lahko očitamo samo to,
da je t. i. dramaturški lok pripovedi proti
koncu nakoliko medel, a saj klasičnega za-
pleta in razpleta niti nismo pričakovali.

Pa še nekaj osnovnih podatkov. Iz Srednje
šole S. Kosovela so nastopili: Tadeja Fatur,
Gorazd Lah, Barbara Husu, Alen Kontelj,
Jernej Suša, Iris Prašelj in Maja Trampuž;
iz sežanske osnovne šole: Samo Gec, Jas-
mina Podgoršek, Alen Podgoršek, Saša Ba-
šin, Stanoje Božanič. Luč sta imela v rokah
Stojan Gorup in Ksenija Žigon, ton Ferdo
Bordon in Erik Udovič, masko in kostume
pa Karin Pirjevec. D. B.

ODMEVI

ŠE ENKRAT: KDO JE KDO V KULTURI ...

Vsi, ki se v Snežniku večkrat oglašamo,
si želimo, da bi s strani bralcev vsaj ob-
časno dobili povratne informacije o
objavljenih člankih. Meni se to ne dogaja
pogosto, zato me je dokaj ugodno prese-
netil odmev na članek Kdo je kdo v kul-
turi na Bistriškem.

Marsikdo je menil, da je obravnavanje
posameznikov na tak način sprejemljivo,
bilo pa jih je kar nekaj, ki so menili, da
nekatera imena manjkajo. Govorili so o
likovniku Alexu Batisti, pa o Jožetu Ko-
privi - slikarju, pariškem Bistričanu.
Največ se jih je ustavilo pri imenu Danilo
Gašperšič.

Priznati moram, da je iz registra izpadel
nenamerno in izključno zaradi moje kriv-
de. Zato prosim vse, ki jim je kaj do nje-
govega delovanja, da si pod črko G v
spomin vtisnejo približno take misli:
Danilo Gašperšič je slikar, ki se je, poleg
domačim ljubiteljem umetniškega sli-
kanja, predstavil tudi v Kopru in Sežani.
Krajine (Prem in okolica, Trnovo, okolica
Cerkniškega jezera) slika v slogu "poet-
skega realizma". V preteklosti odličen
portretist. Zelo dobro obvlada vse ele-
mente risanja in slikanja, saj za razliko
od splošnega mnenja ni samouk.

Dimitrij Bonano

MLADI IN GORE

USPEŠNO ZAKLJUČILI
PET PLANINSKIH ŠOL

Leto 1994 je bilo za mladinski odsek domačega planinskega društva jubilejno leto.
Vse dejavnosti s številno planinsko mladino so bile posvečene 25-letnici organi-
zanega dela z mladimi v našem društvu. V čast tega lepega delovnega jubileja so si
planinski mentorji zadali za nalogo, da po treh letih znova organizirajo planinsko
šolo - izobraževanje namenjeno planinski mladini po programu, ki ga je predpisala
mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije.

Odziv med mladimi planinci je bil velik,
saj se je prijavilo nad sto nadebudnih pla-
nincev iz osnovnih šol Knežak, Jelšane, Ku-
tezevo, Trnovo in iz Ilirske Bistrice. S 1. de-
cembrrom lani je steklo prvo predavanje na
OŠ Knežak; potem pa se je zvrstilo dvanaest
planinskih mentorjev, mladinskih vodnikov
in inštruktorjev ter natrosilo stotniji udele-
žencev planinskih šol številna planinska
znanja na vseh petih šolah. Obisk šole je
bil pohvalno reden. Med planinskim šolan-
jem so udeleženci opravili nekaj planinskih

izletov, v mesecu marcu pa se bodo podali
na najzahtevnejši planinski izlet "v nezna-
no". Predavanja, ki so potekala dva dobra
meseca, so se zaključila z izpiti sredi fe-
bruarja, najprej v Knežaku (23 mladih pla-
nincev), nato v Jelšanah (20) in nazadnje
na OŠ Antona Žnidaršiča za matično šolo
(14), šolo D. Ketteja (15) in OŠ Podgora Ku-
tezevo (20 udeležencev). Na dan izpitov so
mladi poslušali tudi planinska predavanja
Vojka Čeligoja, Marjana Princa in Bojana
Počkarja.

Mladi planinci so se s svojimi mentorji
marljivo pripravljali na izpite in so pri testih
pokazali odlično znanje. Kar 16 mladih pla-
nincev je doseglo vse možne točke. Pred-
stavimo jih: Petra Česnik, Jana Novak, Sara
Sedmak, Alenka Sedmak, Maja in Mojca
Tomšič (OŠ Knežak), Uroš Frol in Danijel
Surina (OŠ Jelšane), Ines Celin (OŠ Podgo-
ra), Ivo Tijan (OŠ A. Žnidaršiča), Urška Ba-
tista, Jernej in Klemen Čeligoj, Katarina De-
klea, Mojca in Adrijana Grlj (OŠ D. Kette).
Zaradi bolezni, ki je malo ponagajala, bo
15 planincev izpitne teste reševalo pozneje.

Vsi absolventi osnovne planinske šole bo-
dó nagradieni s posebnimi diplomami in bo-
do prejeli tudi posebne značke. V 25. letih
delovanja mladinskega odseka pri PD Sne-
žnik Ilirska Bistrica so planinski organizator-
ji izvedli kar 40 planinskih šol z več kot
700 absolventi.

Vodja letošnjih OPŠ
Mirjam Čeligoj

Mladi udeleženci osnovne planinske šole na izletu nad Bistriško bajto (7. 2. 1995)

... in pri reševanju izpitnih testov na OŠ A. Žnidaršiča (14. 2. 1995)
s svojimi planinskimi mentoricami Ljubico, Marijo in Doro.

Foto: Vojko Čeligoj

PRILOŽNOSTNI POŠTNI ŽIG

PUST '95 • ŠKOROMATI •

8. FEBRUARJA 1995 • 66244 PODGRAD

Mošnje pustno slavlje je pripravilo
šolsko numizmatično društvo
Bistrica, ob sodelovanju koprške
ne uprave, priložnostni poštni žig,
bo na pustni torek, 28. februarja
v, uporabljala pošta 66244 Pod-
Poštni žig je posvečen izvirnim
nim maskam, ki jih poznajo le na
em obrobju Brkinov pod imenom
ROMATI. Posebno so znane pust-
upine škoromatom, ki jih že dolga
pripravljajo predvsem vaščani
grada in Hrušice v ilirskobistriški
ni.

zlikuje, v Podgradu pa ima obvezno tu-
di velik volovski rog, na katerega trobi
ob svojem obhodu po vasi. Za kliščarja
izberejo vedno največjega in naj-
močnejšega fanta v vasi; tako naprav-
ljen in z ogljem namazan v obraz goto-
vo vzbuja strah in trepet med otroki in
dekleti.

Skupino škoromatom sestavljajo še
najbolj glasni zvončarji, pa poberin,
repeljuhar v oblacilu iz cunj, debeluh,
tu sta še ženin in nevesta, cigan in ci-
ganka, medved z gospodarjem, žandar-
ji in drugi.

Škoromati bodo razsajali tudi letos po
Podgradu, Hrušici in okoliških brkin-
skih vaseh in tako ohranjali stoletno
tradicijo pustnega veselja in simbolike
pustnega časa tudi na tem prostoru slo-
venske dežele.

Romeo Volk
Vojko Čeligoj

je oblikoval Romeo Volk in z njim
stavil osrednjo pustno figuro škoro-
v, ki mu v Podgradu pravijo "kliš-
v Hrušici "škopiti", v sosednjih va-
pa je znan pod imeni "skopljar",
"klanfar" idr. Vsi nazivi predvsem
jo na opravo te pustne figure. Z ve-
i lesenimi kleščami lovi otroke in
eta in jih skuša ujeti. Za kliščarja
ačilna tudi vsa ostala oprava. Širo-
okrivalo je narejeno iz oboda sta-
rešeta, ovitega v zajčjo kožo in
šenega s peresi krugalja in vrane.
čen je v ponošeno "cerado", ne-
en ovčarski dežni plašč, opasan z
lo verigo, ki je na hrbtu zategnjena
trskim kolom "pokrčem". Za pasom
obešenih tudi po več svetilk, zvon-
živalsko kožo ali ptico ujedo. Tudi
e ima stare in ponošene, čevlje z
enimi gamašami do kolen. Oprava
arja se od vasi do vasi nekoliko ra-

PUST 1995

ŠKOROMATIJA V HRUŠICI
IN PODGRADUHruški
ŠKOROMATI

V nedeljo, 19. februarja, so se hruški škoromati predstavili na pustni povorki v Opatiji (sodelovali so skupine iz Italije, Slovenije in Hrvaške). V dopoldanskem sprevedu (zaradi sobotnega dežja je bil program razdeljen na dva dela) so bili edine tradicionalne maske in so prav zaradi tega poželi glasen aplavz, popoldne pa so obiskali še sosednje vasi (Podgrad, Podbeže, Javorje, Obrov, Gradišče) in se zahvaljujejo vsem, ki so jih prisrčno sprejeli. V soboto, 25. februarja, so pripravili veliko pustno veselico, ki ji po domače pravijo škoromatija, v nedeljo 26. februarja, pa so sodelovali še na pustni povorki v Cerknici.

Hruški škoromati, živ ostanek preteklosti naših krajev, so se na pustno soboto ob 9. uri zbrali pod lipo in ko je poberin zatrobil v kravji rog, se je začelo zares. Pisana in razposajena družina je škoromatila navskriž in počez po vasi, tačas pa so hodili od hiše do hiše, voščili srečo, zdravja in veselja ter pobirali tudi jajca, klobase, panceto, špeh... Čeprav so imeli škoromati že po Hrušici veliko opravila, so se popoldne odpravili še v sosednjo vasico Male Loče. Ko so tudi tam opravili svoje prastaro poslanstvo, so se vrnili v Hrušico ter zvečer (ob 20. uri) pri Jurnovih pripravili pojedino za vse. Kot se spodobi so škoromati in njihovi gostje jedli toliko, kolikor so lahko spravili vase. Klobas, zelja, tenstanega krompirja in ostalih domačih dobrot ni zmanjkalo.

Letos so se hruški škoromati, podobno kot Podgrajci lani, predstavili tudi na zgibanki, ki jo je oblikoval **Romeo Volk**, barvne fotografije so delo **Franca Rateka**, črno-belo fotografijo **Nineta Čuonov** ga je leta 1962 posnela **Marija Makarovič**, besedilo pa je prispeval **Danijel Cek**. Izid zgibanke je omogočila družba Poliuretani - Plama d.o.o. Podgrad in Zveza kulturnih organizacij Ilirska Bistrica.

Škoromati iz Podgrada so za letošnji pust izdali dve razglednici, opremljeni z napisom "Škoromati greju" in narečnim besedilom: "Puna luna, naš samanj, štruklji kot mihi, obetice kot malnarska kuola, tuo je za nas!"

Na prvi razglednici je "kliščar", osrednji lik podgrajske pustne skupine, na drugi pa "zgončari", ki spremljajo "kliščarja" - fotografsko in oblikovalsko delo **Andreja Vodopivca**. Razglednici je založilo Kulturno društvo Podgrad, sekcija škoromati in družba Poliuretani - Plama d.o.o. Podgrad. Skupina škoromatom iz Podgrada se je v soboto, 18. februarja, predstavila na pustnem karnevalu na Ptuj, na pustno soboto pa so odšli še na karneval v Lovran. Tradicionalni poberiji v domači in sosednjih vaseh se na pustno nedeljo z večerno zabavo v gasilskem domu tudi letos niso odpovedali. Na pustni torek bodo odšli še v **Postojno** (ob 15. uri) in **Ilirsko Bistrico** (okoli 17. ure), kjer bodo škoromatili od gostilne pri Matetu do bistrškega Placa.

KURENTI V ILIRSKI BISTRICI

Pravi kurenti s Ptuja so v četrtek, 23. februarja, na povabilo častnikov ilirskobistriške vojašnice prišli tudi v Il. Bistrico. Po nastopu v vojašnici so se sprehodili še po Cankarjevi ulici do Placa. S svojimi pisanimi opravami, ježevkami, harmoniko, vozičkom in glasnim pokanjem bičev so med 11.³⁰ in 12.⁰⁰ uro na osrednji bistrški trg privabili kar nekaj domačinov in otrok, ki so zvedavo opazovali okoli 20 znanih pomlad.

Po nastopu v Il. Bistrici so se odpravili še v Postojno in tamkajšnjo vojašnico. (Foto: Z. Slapšak)

NOVE KNJIGE

ČLOVEK Z MASKO
Od prekmurja do Benetk

Lansko jesen je založba Didakta iz Radovljice izdala knjigo "mojstra fotografije" Marjana Bažata in tekstopisca dr. Janeza Bogataja **ČLOVEK Z MASKO/Od Prekmurja do Benetk**.

Marjan Bažato je kar nekaj let zbiral "bogastvo šemske dediščine" doma in na ozemlju, kjer žive Slovenci v Italiji. Zanimale so ga oblike in tipi mask, ki so na tako majhnem prostoru dobile in še dobivajo svojevrstne poteze. S fotografskim objektivom je poskušal razkriti čas, "ko bosta razbrzdano veseljačenje in požrešnost zamenjala post in spokornost, ko se bo vse gmotno podredilo duhovnemu, notranjemu." V knjigi je, poleg Borovega gostovanja (Prekmurje), mask s Ptujkega polja, Zgornje Bohinjske doline, Dolenjske, Cerknice, Cerknega (Lavfarji), Trente, Režije, Črne vrha nad Nadižjo (Montefosco), Ronca v Beneški Sloveniji (Rodda), Vrha (San Michele del Carso), Openskega (Villa Opicina) in Beneškega karnevala (Venezia), na straneh 108 do 121 tudi poglavje "Škoromati/Brkini" s fotografijami hruških in podgrajskih škoromatom in kratko predstavitev te brkinske posebnosti.

Oba avtorja, posebno dr. Janez Bogataj, ki predava zgodovino umetnosti, etnologijo in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, poleg tega pa se ukvarja tudi s turizmom, z domačo in umetno obrtjo ter kulturo poslovnih daril, sta bila s strani škoromatom deležna kar nekaj kritik. Podgrajci (nekateri so se udeležili tudi predstavitve knjige na gradu Dobrovo v Goriških Brdih) in Hruščani nimajo veliko pripomb na kvaliteto fotografskega materiala, s tekstom, v katerem naj bi bilo veliko netočnosti in uvrstitvijo beneških (mestnih) mask v knjigo pa niso zadovoljni, saj dr. Bogataj v Hrušici in Podgradu sploh še nikoli ni bil in naj bi le povzemal ugotovitve pred kratkim preminulega dr. Nika Kureta iz njegove knjige **MASKE SLOVENSKEH POKRAJIN** (Cankarjeva založba in Znanstveno raziskovalni center SAZU, Inštitut za slovensko narodopisje, Ljubljana 1984).

LIKOVNI DELAVNICI

NAŠ
KULTURNI DAN

Učenci 4. a in 4. c razreda smo dan posvetili likovnemu ustvarjanju. Tako smo spoznali marsikaj novega, zanimivega, razvijali smo tudi svoje ročne spretnosti in ustvarjalnost.

Vse to se je odvijalo v dveh delavnicah. Prvo je vodila gospa **Vojka Pirih**. Povedala nam je zanimivo zgodbo o svojih slikarskih začetkih ter nam pokazala album fotografij iz njenih razstav. Najbolj pa smo se razživeli, ko smo se lotili poslikavanja stekleničk. Bili smo navdušeni in pozorno smo spremljali navodila. Vesela je bila tudi gospa Vojka in povabila nas je na svoj dom, da bi nam pokazala svoje slike in nekaj predmetov iz preteklosti.

Drugo delavnico je vodila gospa **Metka Vergan**. Z nami je navezala prijazen stik in nas opozorila na pomen rok, s katerimi bomo oblikovali glino. Seveda je radovednejšem o glini povedala še marsikaj česar nismo vedeli. Spoznavali smo osnove kiparstva (oblikovanje sošolčeve glave) in lončarstva (oblikovanje posodic s pomočjo svaljkov ali kačic).

Dan smo zaključili s petjem pesmic. Na harmoniko nas je spremljala gospa Vojka. Tako smo v šoli preživeli še en drugačen dan.

Učenci 4. a in 4. c. razreda
Osnovne šole Dragotin Kette

UČENCI, STARŠI IN KULTURA

ZARES PRAZNIČEN 8. FEBRUAR

Letošnji slovenski kulturni praznik smo Knežani preživeli zares slovesno. Vsi učenci, učitelji ter mnogi starši smo se tega dne z avtobusi odpeljali v Ljubljano, ki je bila kljub nekoliko turobnemu vremenu vseeno praznična.

Pot nas je najprej vodila k Prešernovemu spomeniku, kjer smo prisluhnili globokim ravnateljnim mislim o Prešernu in slovenski kulturi, sledila pa je občutena recitacija pesmi "O Vrba" in nastop mladinskega pevskega zbora z doživeto zapeto Prešernovo podoknico "Luna sije". K spomeniku smo položili še šopek nageljnov in se tako poklonili spominu na tega velikega ustvarjalca naše kulture.

V drugem delu praznovanja smo obiskali operno hišo, kraj, kamor iz našega konca

le redko zaidemo, zato je bilo to d. toliko bolj izjemno. Ogleдали smo cal Sneguljčica, v katerem so se pr elementi opernega petja, igre in p vahno dogajanje, lepa glasba, zanim na, zgodba, ki nas je vnovič popeljala vlični svet, vse to nas je od začetka držalo v napetosti in ura je minila mignil. Ob koncu smo nastopaj gradili z bučnim aplavzom, učenci razreda pa sta se jim v imenu n zahvalili še s šopkom rož.

Dan je bil tako izpolnjen in dom se vrnili z lepimi občutki, da smo pripomogli k slovesnosti tega praznika.

Člani dopisniškega
OŠ T. Tomšiča

RAZSTAVA

OHRANIMO LJUDSKO IZROČILO

Mesec februar - mesec kulture, smo si v VVZ "Jožefa Maslo" popestrili z zanimivimi dejavnostmi. Da bi že pri najmlajših prebudili čut in smisel za ohranjanje starih običajev in naše dediščine, so otroci zbirali stare predmete in jih prinašali v vrtec. Skupaj so si jih ogledali, poimenovali in z vzgojiteljicami Sonjo, Alenko, Vido in Vesno pripravili razstavo. Katero so bili upravičeno ponosni. Pri sodelovanju so se seveda odrezali tudi starši. Otroci so obiskali in si ogledali mestno knjižnico in glasbeno šolo, spoznali tudi stare pustne običaje in se pripravljajo na veselo pustno rajanje.

Sonja

OSNOVNOŠOLCI NA MALIH ZASLONIH

PRVIČ V TELEVIZIJSKEM STUDIU

Učenci iz OŠ Toneta Tomšiča Knežak, in sicer Vesna in Alenka Mihelj iz 4. razreda, Jernej Urbančič iz 5. razreda, Boštjan Sedmak iz 6. razreda, Ana Bakić iz 7. razreda, Petra Šenkinc iz 8. razreda, smo doživeli enkratno in nepozabno popoldne na sodelovanju "Pod klobukom", ki jo pripravlja RTV Slovenija. In kako je sploh prišlo do tega prireditvi ob 25-letnici nove šole v Knežaku (28. oktobra) smo zaigrali skeč z naslovom "Smeh v šolskih klopek", ki je že tedaj navdušil občinstvo. To nas je opogumilo in smo se na natečaj za sodelovanje v omenjeni oddaji. In bili smo izbrani!

Vneto smo vadili svoje vloge in nestrpnost pričakovali dan, ko bomo odšli na snemanje. Imeli smo tremo, jasno! Kdo pa je ne bi imel ob tako razburljivih trenutkih! Predstavbo RTV Slovenija smo se pripeljali v sredo, 25. januarja, ob 13h. Pričakala nas je tajnica in nas pospremila v garderobe, prijazen uslužbenec pa nas je že hitel streči s sendviči in sokovi. In tedaj se je začelo mučno čakanje na snemanje. Neugnani kot smo, kmalu nismo mogli več zdržati v garderobi in smo začeli počasi raziskovati, kaj se skriva za mnogimi vrati te velikanske hiše. Vse je vrvelo od živahnosti: na delu so bile frizerke, maskerke, kostumografi; od njih so prihajali sila naličeni, pobarvani in našemljeni ljudje. Pokukali smo v studio, ta znameniti prostor, kjer se rojeva večina tistega, kar gledalci kasneje vidimo na zaslonih. Kakšna norišnica je šele tam! Od vsepovsod visijo reflektorji, velike kamere upravljajo snemalci, scenografa ureja še zadnje detajle, redaktorica skrbno spremlja dogajanje, nad vsem pa kot jastreb z bud-

nim očesom bdi režiser, čigar beseda je zakon.

Nihče se mu ne upa ugovarjati. Vedno bolj smo bili prestrašeni, z nami je, da je naše igranje preveč amatersko, da premalo znamo. Končno je nastal trenutek in na vrsti smo bili za predstavbo. Usledili smo se kar na oder in začeli smo. Petra - naša "učiteljica", nas je strmelno dila skozi skeč, toda Katja in Dunja, teljici oddaje, sta se želeli tudi sami vključiti v igro in sta nas pošteno motili. Vendar kmalu spoznali kaj hočeta, tako da sprostili in zaigrali ob njunem sodelovanju. Začuda je bil režiser že kar hitro zadovoljen z nami in tudi s kraja, kjer je bila snemalška ekipa, se je slišalo pritajeno hahljanje. Je pomenilo, da so naši "štosi" resnično dobri. Povedali so nam, da je naš skeč dober, snet in da smo bili zabavni. Zahvalili so nam za sodelovanje in srečni smo bili, da smo bili v studiu. Oddaja z našim nastopom se bo odvijala čez štiri tedne. To doživljamo kot gotovo ostalo v nepozabnem spominu. Člani igralske ekipe OŠ T. Tomšiča

**Občina
Ilirska Bistrica**

Adriatic®
zavarovalna družba d.d.

adriatic-damia
Bazoviška 1, tel. 067/41-924
Vem, da mi bo ob strani stala
dobra zavarovalnica

**TRGOVINA
Z GRADBENIM MATERIALOM**
PODBEŽE 39 - ZALCI
66250 IL. BISTRICA
tel. 067/82-402, fax. 067/81-285

TRGOVINA "BOŠTO"
BAZOVIŠKA 4a
66250 IL. BISTRICA (za GG)
tel. 067/42-123

**VABIMO VAS
na ogled
razstavnega prostora
keramičnih ploščic in
ostale kopalniške opreme**

keramika - eleganca - kvaliteta

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 66250 Ilirska Bistrica
telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

**MLINOTEST
PEKARNA
Ilirska Bistrica**

Vojkov drevored 14, 66250 Ilirska Bistrica
Najem in prodaja prostorov za:
- proizvodnjo
- skladiščenje
- in pisarne

Informacije: tel. 067/81-188

**BMD INŽENIRING
Ilirska Bistrica**

**POLIURETANI
plama**

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
66250 Ilirska Bistrica
Vilharjeva 27
tel. 067/41-820

PIZZERIA

Coccolo

66244 PODGRAD
Telefon: 067/85-720

**KSP
ILIRSKA BISTRICA
Prešernova 7**

**transport
terminal**

ilirska bistrica

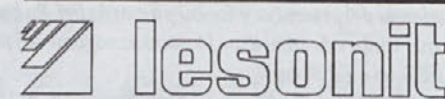

KOZLEK

PROIZVODNJA - TRGOVINA - STORITVE d.o.o.
Rozmanova 19, 66250 Ilirska Bistrica, tel/fax: 067/41-630

**primorje
ajdovščina**
ENOTA BISTRICA IL. BISTRICA

dekorativne in obstojne
zidne obloge
v imitaciji različnih
vrst lesa

lesno kemična industrija, p.o.
ilirska bistrica, nikole tesle 11
tel.: 067/41-241, fax: 067/41-433

PUR PLATEX

d.o.o.

Gradišče 51, 66243 Obrov, tel: 066/88-016, fax 066/88-033

Sedežna garnitura: ŽANA

CENIK OGLASOV

1. cela stran	28 x 35 cm	70.000 SIT
2. polovica strani	28 x 17 cm	35.000 SIT
3. četrtina strani	14 x 17 cm	18.000 SIT
4. osmina strani	14 x 8,5 cm	9.000 SIT
5. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	4.500 SIT

Cena dvobarvnih oglasov na prvi
in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje znižamo
ceno po dogovoru.

Pokličite "GA commerce", Bazoviška 40,
Ilirska Bistrica, tel/fax: 067/81-297

PIVKA
perutninski kombinat
Neverke 30
66256 KOŠANA

UGODNA PRODAJA V MARCU
Prodaja rjavih jarkic,
odličnih lahkih nesnic pred nestnostjo

FARMA MALA BUKOVICA
Vse informacije dobite po telefonu:
067/82-470 (na farmi) in
067/55-810 (na sedežu podjetja)
od 8⁰⁰ do 14⁰⁰ ure.

**GOZDNO GOSPODARSTVO
POSTOJNA**

KARATE

USPEŠNI TUDI NAJMLAJŠI
KARATEISTI

V soboto, 25. februarja, je Karate zveza Slovenije organizirala v Postojni I. Pokalno državno tekmovanje v katah in borbah za najmlajše kategorije. Tehnični izvajalec tekmovanja je bil Karate klub Postojna, udeležili pa so se ga klubi včlanjeni v KZS, ki načrtno delajo z najmlajšimi selekcijami.

V Karate klubu Il. Bistrica dobesedno nismo vedeli ali se bomo tekmovanja udeležili in, kar je še bolj boleče, ali bomo sploh lahko tekmovali v letu 1995. Četudi so nas pestili vsem znani problemi, smo na I. Pokalnem državnem tekmovanju dosegli odlične rezultate: MALČKI (kate) - Nejc Glavaš (1. mesto), Simon Grbec (4. mesto); MLAJŠI PIONIRJI (kate) - Sandi Berginc (1. mesto), Domen Hrabar (4. mesto), ekipa (Sandi Berginc, Martin Logar in Domen Hrabar) je bila druga; MLAJŠI PIONIRJI (borbe) - Andrej Frank (3. mesto); MLAJŠE DEKLICE (borbe) - Tamara Kalc (2. mesto), Anita Šenkinc (3. mesto); STAREJŠE DEKLICE (kate) - Špela Muha (4. mesto); STAREJŠI DEČKI (kate) - Mladen Kablar (2. mesto) in Klemen Logar (4. mesto).

Stojan Šestan

ATLETIKA

ZAČETEK ATLETSKIH
TEKMOVANJ

Mladi bistriški atleti, ki nastopajo za Atletski klub Postojna so v novi sezoni že nastopili na nekaj tekmovanjih.

Tihomir Strajnič je 18. februarja nastopil na dvoranskem državnem prvenstvu v Ljubljani. V konkurenci mlajših mladincev v teku na 60 m je v finalnem teku osvojil 6. mesto s časom 7.42 sek, kar je njegov osebni rekord. Boštjan Kerma je 11. februarja na atletskem mitingu na Dunaju nastopil v teku na 400 m v absolutni konkurenci in prav tako dosegel svoj osebni rekord s časom 52.14 sek.

18. februarja so v Ljubljani na atletskem mitingu nastopile tudi 3 osnovnošolke, članice AK Postojna. Vse so tekle na 60 m: Mojca Klančec (8.85 sek), Špela Muha (8.97sek) in Vesna Boštjančič (9.13 sek).

NOGOMET

NK TRANSPORT PRED
NOVO TEKMOVALNO
SEZONO

Člansko moštvo NK Transport je zaključilo I. del priprav za spomladanski del prvenstva v Enotni primorski ligi. Po bazični kondicijski vadbi v dvorani in na Mašunu so nogometaši pričeli tudi s treningi na igrišču.

Pred prvim krogom tekmovanja, ki ga začenejo 19. 3. 1995 v Tolminu, predvidevajo v klubskem vodstvu več treningov tekem. Eno takih so odigrali v nedeljo, 19. februarja, na domačem igrišču z drugoligašem NK Mengeš. V dopadljivi igri pred 300 gledalci so bili uspešnejši gostje z rezultatom 2 : 1.

Mladinska vrsta pod vodstvom trenerja Ivana Primca se prav tako pripravlja na začetek drugega dela prvenstva. Po pripravah v športni dvorani so izkoristili tudi zimske počitnice za vsakodnevno vadbo na igrišču. Prvo trening tekmo so 19. februarja odigrali na Viškovem (HR), kjer so v nemogočih razmerah (kamnito pomožno igrišče) vseeno vztrajali do konca in izgubili z rezultatom 4 : 3. Mladinska vrsta pričinja prvenstvo 26. marca s tekmo v Il. Bistrici proti NK Jadran iz Kozine. Dan prej bo s prvenstvom začela tudi kadetska ekipa in to v gosteh z dekanskim klubom NK Jadran.

Zdravko Debevc

KOLESARSTVO

ZIMSKE PRIPRAVE
V ISTRI

Mladi tekmovalci KD "Bistr" so te dni (sobota, 25. 2.) zaključili zimske priprave v hrvaški Istri. Pod vodstvom trenerja Mirana Roliha in Roberta Podobnika so vadili z večino slovenskih in hrvaških klubov, ki so se pripravljali na področju Poreča in Rovinja.

V okviru programa so odpeljali tudi dve dirki. V sredo so na 72-kilometrski progi mlajši mladinci vozili v konkurenci 60 tekmovalcev. Uvrstili se je le Matjaž Bajc na 25. mesto. S sobotne tekme še nismo dobili rezultatov. Trener Roliha je na priprave vzel 5 kolesarjev: Matjaža Bajca (MML), Andraža Vrha (MML), Danijela Šošela (MML), Roka Jursinoviča (SML) in Klemna Vičiča (PIO). S temi in še nekaterimi tekmovalci, ki so ostali doma, bodo nastopili tudi na tekmah po koledarju KZS, ki se začnejo v začetku maja.

Zdravko Debevc

PRIZNANJA

ŠPORTNIKI LETA 1994

Športna zveza Ilirska Bistrica je v soboto februarja, podelila PRIZNANJA in PRIZNANJA JANKA KOVAČIČA najboljšim športnicam in športnikom, športni del pa so za svoje dolgoletno delo na športnem področju zadnjič prejeli srebrne in bronaste plošče. Ker jih bodo od prejemanja samo v državnem merilu. Srebrne podelitev so popestrili učenci osnovnih s plesnimi točkami in demonstratorji, na kratko predstavili najboljše športne kolektive v občini. Pred fotografski objektiv so se postavili: Stojan Šestan (SREBRNA BLODKOVA ZNAČKA), Mitja Škerbec (PRESEDNIK ŠPORTNE ZVEZE IL. BISTRICA), Žbogar (SMUČARSKI KLUB SNEŽNIK), Kristijan Štemberger (PRIZNANJE JANKA KOVAČIČA, klub Teles), Miroslav Tomič (BRONASTA BLODKOVA ZNAČKA), Stanislav Prosen (ŽUPANIJA ILIRSKA BISTRICA), Lado Čeligoj (SREBRNA BLODKOVA ZNAČKA), Vojka Šestan (PRIZNANJE JANKA KOVAČIČA, Karate klub Teles), Andraž Čeligoj (PRIZNANJE JANKA KOVAČIČA, trap se Strelskega društva 4. junij), Egon Butinar (BRONASTA BLODKOVA ZNAČKA), Tihomir Strajnič (PRIZNANJE JANKA KOVAČIČA za najboljšega tekmovalca do 15 let, Atletski klub Postojna), Mladen Kablar (BRONASTA BLODKOVA ZNAČKA) in Martin Hrvatin (PISNO PRIZNANJE JANKA KOVAČIČA za najboljšega tekmovalca do 15 let, Lokostrelski klub).

(Foto: Ivan Maš)

ŠOLSKI ŠPORT • NOGOMET

II. TURNIR ZA OBČINSKO
PRVENSTVO

V organizaciji Športne zveze Il. Bistrica in trenerjev mladih v nogometu je bil v četrtek, 2. februarja, izpeljan II. turnir občinskega prvenstva v malem nogometu za starejše dečke.

Tekmovanje je potekalo v telovadnici OŠ R. Ukoviča v Podgradu. Po medsebojnem merjenju moči treh nastopajočih šol, je bila tudi tokrat najuspešnejša OŠ D. Ketteja. Po dveh odigranih turnirjih in medsebojnih srečanjih treh šol je končna lestvica naslednja: 1. mesto je osvojila ekipa OŠ D. Ketteja (7 točk), 2. mesto OŠ A. Žnideršiča (4 točke) in 3. mesto OŠ R. Ukoviča Podgrad (1 točka). OŠ D. Ketteja bo zastopala Občino Il. Bistrica na regijskem šolskem prvenstvu v marcu in se skušala uvrstiti v zaključna tekmovanja.

ŽIVAHNO NA PARKETU

NK Transport je v času zimskih počitnic organiziral štiridnevno revijo vseh učencev, ki vadijo v klubu in so bili v tem času doma. Tekmovanja so potekala vsak dan od 10. ure dalje v športni dvorani OŠ A. Žnideršiča.

20. februarja, so se pomerili učenci 1. in 2. razredov. Združena ekipa OŠ I. B. Slovan in D. Ketteja je v prvi tekmi ugnala OŠ A. Žnideršiča z izidom 3 : 1, v drugi je bil izid obraten, pri izvajanju kazenskih strel pa je bila spet boljše združena ekipa.

21. februarja, so se pomerile med seboj tri ekipe učencev 3. in 4. razredov. Najboljša je bila I. ekipa OŠ D. Ketteja z dvema zmagama. Druga je bila II. ekipa iste šole z eno zmago in enim porazom in 3. ekipa OŠ A. Žnideršiča.

23. februarja, so se v malem nogometu pomerili mlajši dečki (do 6. razreda). V goste smo povabili tudi učence trnovskega Begunskega centra. V izenačeni konkurenci je bila končna lestvica naslednja: 1. mesto je pripadlo OŠ A. Žnideršiča, 2. mesto OŠ D. Ketteja in 3. mesto ekipi Begunskega centra.

24. februarja so nastopili starejši dečki (do 8. razreda). Na turnirju so sodelovale 4 ekipe, ki so se uvrstile takole: 1. mesto je osvojila NK Postojna, 2. OŠ D. Ketteja, 3. OŠ A. Žnideršiča in 4. ekipa Begunskega centra.

V programu NK Transport je nastopilo več kot 60 tekmovalcev, od tega vsaj 50 osnovnošolcev iz vseh ekip nogometnega kluba.

Rešitev križanke iz januarske številke
(vodoravno):

adg • Dqs • grobost • analekta • komentar • senior • ZS • VT • trenutek • Ringo • lopata • cat • Bosanec • tir • Costner • izohieta • PN • cekin • Lorin • am • Tan • grota • ar • Gaius • Poniž • Ejrene • Prica • daonil • Posarje • if • kastrat • OH • aerat • Sviščaki • telo • Kam. Križanke verjetno niste mogli rešiti, ker ste pod enim izmed navpičnih gesel zamenjali mesto v Sloveniji namesto v Boliviji (Oruro). Za neljubo napako se opravičujemo sestavljalcu in reševalcem.

SLIKOVNA KRIŽANKA

SESTAVIL: M. M.	VRSTA ALKALOIDA	LOVSKO ZAVETIŠČE	LEPO VEDENJE	SLOVENSKI SKLADATELJ (PRIKOLICA 10. 1942)	ŠTEVNIK	SUKANEC	SOKRATOVA ŽENA	BESEDE BREZ POUDARKE
NAŠA DRŽAVLJANKA								
NASE- LJENEC								
RIMSKI PESNIK					KIT. FILOZ. POJEM IZVOR			
STARO RUSKO MESTO						OZNAKA ZA NEZNANCA		NIKOLAJ PIRNAT
VRSTA ŽIRAFE						TRDA KOVINA SVETLA KOVINA		
ITALIJ. ČLEN			OTOŠKI NAROD PREDLOG				ANGLEŠKI PESNIK	
STARA NERA (VINO)					IVAN PRIJATELJ MOST V BENETKAH		MANJE NASELJE ANGLEŠKI INGRALEC	
DOBA V KNJIŽEV- NOSTI							BARYA KART SNOV	
IVAN ČARGO			PRIKUS VINA TREZNEŽ			KRAŠKO VINO PLJAČA		
MESTO V ESTONIJI						ITALIJ. GLASILO		
	MODEL VOZILA OPEL	KRAJ V NEMČIJI NAKED. REVOLUCIONAR				ISTRATI		
SREDOZ. RASTLINA						ERBUJ		ZADNJA IN PRVA ČRKA
MUSLIMAN. MUŠKO IME						REKA V SLOV. PRIMORJU MESTO V ISTRI		KOMOLČARJI
TROJE PEVCEV					STOLP DŽAMIJE SINKOPA			ZNAČKA RAČUNALNIKA
SLOV. LIT. ZGODOVIN.				VIŠINSKA TOČKA			MLADA KRAVICA NEMSKI TEHNIK	
ŽOGA ZUNAJ IGRIŠČA			OTILJA (LJUBK.)			SEVERO VZHOD		TIK (ORIG. ANGL.)
			POGON DIVJADI			RIMSKI CESAR ŽIVAL Z BODICAMI		
			ANTON VRATUŠA		LETNI ČAS BENEŠ EDVARD			
			SPOLNA ZRELOST (LAT.)					